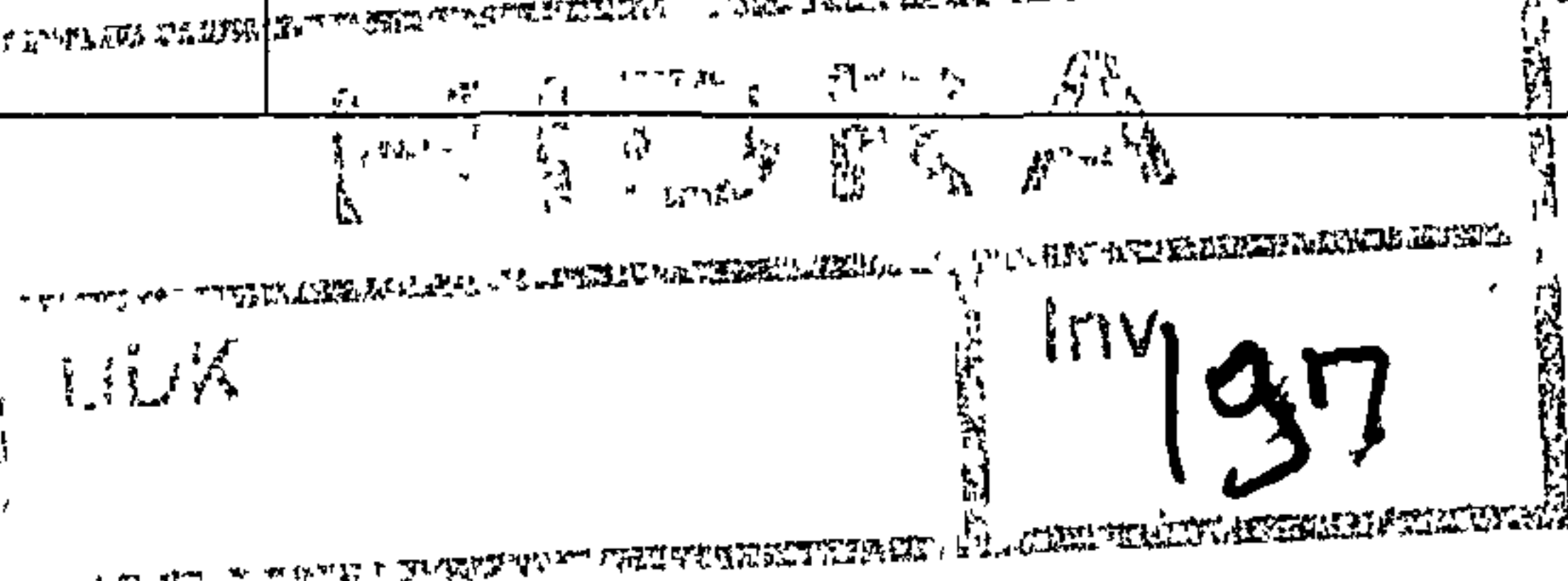

ŽUPANIJSKI GLASNIK

SLUŽBENO GLASILO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Godina XVIII	Osijek, 23. srpnja 2010.	Broj 8
--------------	--------------------------	--------

SADRŽAJ

HIDRA

AKTI SKUPŠTINE

	Str.		Str.
166. Odluka o proširenju djelatnosti Doma zdravlja Osijek	430	179. Rješenje o imenovanju članice Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata na području Osječko-baranjske županije	436
167. Odluka o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Đakovo	430	180. Zaključak povodom razmatranja Izvješća o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije	436
168. Odluka o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Valpovo	431	- Izvješće o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije	437
169. Odluka o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Našice	431	181. Zaključak povodom razmatranja Informacije o financijskom poslovanju jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2009. godini	464
170. Odluka o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Beli Manastir	431	182. Zaključak povodom razmatranja Informacije o ostvarivanju investicijskih projekata financiranih sredstvima Proračuna Osječko-baranjske županije u 2009. godini	464
171. Odluka o promjeni djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije	432	183. Zaključak povodom razmatranja Izvješće o stanju i problematici zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2009. godini	464
172. Odluka o Centru za profesionalnu rehabilitaciju Osijek	432	184. Zaključak o kriterijima za davanje suglasnosti za koncesiju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Osječko-baranjske županije	465
173. Odluka o izmjeni Odluke o Zavodu za informatiku Osijek	434	185. Zaključak povodom razmatranja Informacije o stanju socijalne skrbi i poslovanju ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2009. godini	465
174. Rješenje o proglašenju turističko-vinskih cesta na području Osječko-baranjske županije	434	186. Zaključak povodom razmatranja Informacije o stanju i problematici predškolskog odgoja i naobrazbe na području Osječko-baranjske županije	466
175. Rješenje o imenovanju člana Nadzornog odbora trgovačkog društva Cesting d.o.o. Osijek	435	187. Zaključak povodom razmatranja Izvješća o stanju okoliša na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2005.-2008. godine	466
176. Rješenje o imenovanju sudaca porotnika Općinskog suda u Belom Manastiru	435		
177. Rješenje o imenovanju ravnatelja Javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije	435		
178. Rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju članova Stožera zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije	436		

013469

13469

Str.	Str.
188. Zaključak povodom razmatranja Informacije o stanju i kvaliteti voda, te izvorima onečišćenja voda na području Osječko-baranjske županije . 466	193. Zaključak o davanju suglasnosti na prijedlog Odluke o izmjeni Statuta Zavoda za informatiku Osijek 468
189. Zaključak povodom razmatranja Informacije o problematici razminiranja na području Osječko-baranjske županije 466	194. Zaključak o određivanju predstavnika Osječko-baranjske županije u skupštinama trgovačkih društava 468
190. Zaključak povodom razmatranja Informacije o stanju, gospodarenju i zaštiti šuma na području Osječko-baranjske županije 467	
191. Zaključak povodom razmatranja Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara za područje Osječko-baranjske županije 467	
192. Zaključak povodom razmatranja Društvenog ugovora za TERA TEHNOLOGIJA d.o.o. Osijek (pročišćeni tekst) 467	

AKTI ŽUPANA

195. Rješenje o dopuni Rješenja o utvrđivanju brojčanih oznaka 468
--

*****

166.

Temeljem članka 29. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.), a u svezi sa člankom 58. stavak 1. podstavak 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 155/09.) i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 9. sjednici 30. ožujka 2010. godine

ODLUKU

o proširenju djelatnosti Doma zdravlja Osijek

Članak 1.

Proširuje se djelatnost Doma zdravlja Osijek tako da, uz postojeće djelatnosti određene Statutom, Dom zdravlja Osijek može obavljati, sukladno propisima, i sljedeće djelatnosti:

- patronažnu zdravstvenu zaštitu,
- zdravstvenu njegu,
- palijativnu skrb bolesnika,
- sanitetski prijevoz.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku", a bit će objavljena nakon što Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi rješenjem utvrdi da je Odluka sukladna zakonu.

Klasa: 510-01/10-01/5
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 30. ožujka 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

167.

Temeljem članka 29. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.), a u svezi sa člankom 58. stavak 1. podstavak 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 155/09.) i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 9. sjednici 30. ožujka 2010. godine

ODLUKU

o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Đakovo

Članak 1.

Mijenja se djelatnost Doma zdravlja Đakovo tako da, uz postojeće djelatnosti određene Statutom, Dom zdravlja Đakovo može obavljati, sukladno propisima, i sljedeće djelatnosti:

- patronažnu zdravstvenu zaštitu,
- zdravstvenu njegu,
- palijativnu skrb bolesnika,
- sanitetski prijevoz,

a brišu se registrirane djelatnosti:

- školska medicina
- higijensko-epidemiološka djelatnost.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku", a bit će objavljena nakon što Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi rješenjem utvrdi da je Odluka sukladna zakonu.

Klasa: 510-01/10-01/6
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 30. ožujka 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

168.

Temeljem članka 29. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.), a u svezi sa člankom 58. stavak 1. podstavak 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 155/09.) i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 9. sjednici 30. ožujka 2010. godine

O D L U K U

o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Valpovo

Članak 1.

Mijenja se djelatnost Doma zdravlja Valpovo tako da, uz postojeće djelatnosti određene Statutom, Dom zdravlja Valpovo može obavljati, sukladno propisima, i sljedeće djelatnosti:

- zdravstvenu njegu,
  - palijativnu skrb bolesnika,
  - sanitetski prijevoz,
- a brišu se registrirane djelatnosti:
- školska medicina,
  - higijensko-epidemiološka djelatnost.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku", a bit će objavljena nakon što Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi rješenjem utvrdi da je Odluka sukladna zakonu.

Klasa: 510-01/10-01/7
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 30. ožujka 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

169.

Temeljem članka 29. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.), a u svezi sa člankom 58. stavak 1. podstavak 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 155/09.) i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 9. sjednici 30. ožujka 2010. godine

O D L U K U

o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Našice

Članak 1.

Mijenja se djelatnost Doma zdravlja Našice tako da, uz postojeće djelatnosti određene Statutom, Dom zdravlja Našice može obavljati, sukladno propisima, i sljedeće djelatnosti:

- zdravstvenu njegu,
  - palijativnu skrb bolesnika,
  - sanitetski prijevoz,
  - patronažnu zdravstvenu zaštitu,
- a briše se registrirana djelatnost
- školska medicina.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku", a bit će objavljena nakon što Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi rješenjem utvrdi da je Odluka sukladna zakonu.

Klasa: 510-01/10-01/9
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 30. ožujka 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

170.

Temeljem članka 29. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.), a u svezi sa člankom 58. stavak 1. podstavak 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 155/09.) i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 9. sjednici 30. ožujka 2010. godine

O D L U K U

o promjeni djelatnosti Doma zdravlja Beli Manastir

Članak 1.

Mijenja se djelatnost Doma zdravlja Beli Manastir tako da, uz postojeće djelatnosti određene Statutom, Dom zdravlja Beli Manastir može obavljati, sukladno propisima, i sljedeće djelatnosti:

- patronažnu zdravstvenu zaštitu,
  - zdravstvenu njegu,
  - palijativnu skrb bolesnika,
  - sanitetski prijevoz,
- a brišu se registrirane djelatnosti:
- školska medicina,
  - higijensko-epidemiološka djelatnost.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku", a bit će objavljena nakon što Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi rješenjem utvrdi da je Odluka sukladna zakonu.

Klasa: 510-01/10-01/10
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 30. ožujka 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

171.

Temeljem članka 29. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.), a u svezi sa člankom 58. stavak 1. podstavak 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 155/09.) i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 9. sjednici 30. ožujka 2010. godine

O D L U K U

o promjeni djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Članak 1.

Mijenja se djelatnost Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije utvrđena Statutom tako da glasi:

"Zavod za javno zdravstvo ima organiziranu epidemiologiju, mikrobiologiju, javno zdravstvo, zdravstvenu ekologiju, školsku medicinu, zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave te obavlja sljedeće poslove:

- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te fakultetima na svom području,
- prati, proučava, evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere za svoje područje,
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva uključujući bolesti ovisnosti, na razini jedinica područne (regionalne) samouprave za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- na zahtjev župana, odnosno gradonačelnika, prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na tom području,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području jedinice područne (regionalne) samouprave i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija,
- provodi mjere gerontološke zdravstvene zaštite,
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti,
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika,
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje jedinice područne (regionalne) samouprave,
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave,
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje jedinice područne (regionalne) samouprave,

- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva jedinice područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući bolesti ovisnosti,
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave".

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku", a bit će objavljena nakon što Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi rješenjem utvrdi da je Odluka sukladna zakonu.

Klasa: 510-01/10-01/11
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 30. ožujka 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

172.

Temeljem članka 12. stavak 3. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.) i članka 30. točka 15. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

O D L U K U

o Centru za profesionalnu rehabilitaciju Osijek

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se djelatnost i poslovanje te upravljanje Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Osijek (nastavno: Centar).

Članak 2.

Centar je osnovan Odlukom Zdravstvene stanice Drava 1976. godine, a preoblikovan je u javnu ustanovu Odlukom o preoblikovanju Centra za profesionalnu rehabilitaciju poduzeća u društvenom vlasništvu p.o. Osijek u javnu ustanovu 1995. godine ("Županijski glasnik" broj 4/95. i 14/04.).

Osnivač Centra je Osječko-baranjska županija (nastavno: Osnivač), Osijek, Trg Ante Starčevića 2.

Članak 3.

Naziv ustanove glasi: Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek.

Sjedište Centra je u Osijeku, a poslovna adresa u Ulici Tadije Smičiklasa 2.

Članak 4.

Centar je pravna osoba.

Centar je samostalan u obavljanju svoje djelatnosti i poslovanju sukladno zakonu, na zakonu utemeljenim propisima, ovoj Odluci, Statutu i drugim općim aktima Centra te sukladno suvremenim znanstvenim postignućima i pravilima struke.

Članak 5.

U pravnom prometu Centar istupa u svoje ime i za svoj račun.

Centar zastupa i predstavlja ravnatelj Centra.

II. DJELATNOST CENTRA

Članak 6.

Djelatnost Centra je:

- stručna orijentacija i rehabilitacija invalida Domovinskog rata, invalida rada, invalidne djece, nezaposlenih osoba kao i drugih osiguranika,
- obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje,
- socijalna skrb sa smještajem,
- djelatnost pomoći djeci i odraslim osobama - žrtvama nasilja u obitelji uključujući privremeni smještaj za njih te usluge prehrane, skrbi o zdravlju, održavanja njege i osobne higijene te pružanje psihosocijalne potpore i usluga savjetodavnog rada,
- ostale djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja.

U okviru navedenih djelatnosti Centar obavlja: analizu radnih mjesta i posredovanje pri odabiru odgovarajućeg posla za invalide Domovinskog rata i invalide rada, praćenje provedbe profesionalne rehabilitacije, projektiranje i operacionalizaciju programa psihosocijalne pripreme za reintegraciju u život i rad invalida, konzalting, projektiranje i adaptaciju radnih mjesta za invalide rada i invalide rata, djelatnost njege i održavanja tijela, poslove pripreme i posluživanja hrane (kantina), proizvodnju tkanina, proizvodnju gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće, proizvodnju ambalaže od drva te ostalih proizvoda od drva, pluta i slame, proizvodnju keramičkih proizvoda za kućanstvo, kao i ostalih keramičkih proizvoda, proizvodnju imitacije nakita i slično.

Članak 7.

Centar može obavljati i druge djelatnosti utvrđene Statutom, koje služe obavljanju djelatnosti iz članka 6. ove Odluke.

III. SREDSTVA ZA RAD CENTRA

Članak 8.

Sredstva za rad koja je pribavio osnivač, sredstva stečena pružanjem usluga ili pribavljena iz drugih izvora čine imovinu ustanove.

Članak 9.

Ustanovi u obavljanju svoje djelatnosti nije cilj ostvarivanje dobiti.

Ako u obavljanju svoje djelatnosti Centar ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti u skladu s ovom Odlukom i Statutom Centra.

Centar odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.

Osnivač solidarno i neograničeno odgovara za obveze Centra.

Članak 10.

Centar ne može bez suglasnosti Upravnog vijeća odnosno Osnivača steći, opteretiti ili otuđiti nekretnine ili drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene Statutom Centra.

IV. UPRAVLJANJE CENTROM

Članak 11.

Centrom upravlja Upravno vijeće.

Upravno vijeće ima pet članova koje imenuje Osnivač.

Upravno vijeće čine četiri predstavnika Osnivača i jedan predstavnik radnika Centra. Način predlaganja predstavnika radnika utvrđuje se Statutom Centra.

Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine.

Član Upravnog vijeća može biti razriješen i prije isteka roka od četiri godine ako sam zatraži razrješenje, odnosno podnese ostavku te iz drugih razloga utvrđenih Statutom Centra.

Mandat člana Upravnog vijeća imenovanog na mjesto razriješenog člana Upravnog vijeća odnosno člana kojemu je mandat prestao smrću traje do isteka četverogodišnjeg mandata tog saziva Upravnog vijeća.

Članak 12.

Upravno vijeće obavlja sljedeće poslove:

- imenuje i razrješuje ravnatelja Centra,
- donosi Statut Centra uz suglasnost Osnivača,
- donosi druge opće akte Centra,
- odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu Centra,
- donosi programe rada i razvoja Centra i nadzire njihovo izvršavanje,
- utvrđuje cijene usluga,
- odlučuje o načinu raspolaganja ostvarenom dobiti Centra,
- podnosi Osnivaču godišnje izvješće o radu i poslovanju Centra,
- daje suglasnost na pravne poslove kojima se raspolaze imovinom Centra preko iznosa utvrđenog Statutom Centra,
- daje Osnivaču i ravnatelju Centra prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima,
- predlaže Osnivaču promjenu djelatnosti te donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom, ovom Odlukom i Statutom Centra.

O pitanjima iz svoje nadležnosti Upravno vijeće odlučuje većinom glasova svojih članova.

Način rada Upravnog vijeća pobliže se uređuje Statutom Centra.

Članak 13.

Voditelj Centra je ravnatelj.

U obnašanju svoje dužnosti ravnatelj:

- organizira i vodi stručni rad i poslovanje Centra,
- zastupa Centar u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima, te pravnim osobama s javnim ovlastima te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Centra,
- organizira pripremu i Upravnom vijeću podnosi prijedloge općih akata, programa i planova iz njegove nadležnosti, te organizira izvršenje i odgovoran je za provedbu akata Upravnog vijeća,
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom Centra i ovom Odlukom.

Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Centra.

Članak 14.

Za ravnatelja se može imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu i ispunjava druge uvjete propisane Statutom Centra.

Ravnatelja Centra imenuje Upravno vijeće na temelju javnog natječaja.

Ravnatelj se imenuje na vrijeme od četiri godine i može biti ponovno imenovan na istu dužnost.

Članak 15.

Upravno vijeće može razriješiti ravnatelja i prije isteka vremena na koje je imenovan iz razloga utvrđenih zakonom i Statutom Centra.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o preoblikovanju Centra za profesionalnu rehabilitaciju poduzeća u društvenom vlasništvu p.o. Osijek u javnu ustanovu ("Županijski glasnik" broj 4/95. i 14/04.).

Članak 17.

Upravno vijeće Centra će uskladiti Statut Centra te ostale opće akte Centra s odredbama ove Odluke u roku 90 dana od dana stupanja na snagu Odluke.

Članak 18.

Članovima Upravnog vijeća Centra zatečenim na toj dužnosti na dan stupanja na snagu ove Odluke mandat traje do imenovanja članova Upravnog vijeća sukladno ovoj Odluci.

Osnivač će imenovati predsjednika i članove Upravnog vijeća Centra sukladno ovoj Odluci u roku od 90 dana od njezina stupanja na snagu.

Članak 19.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave

u "Županijskom glasniku".

Klasa: 562-01/10-01/2
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

173.

Temeljem članka 12. stavak 3. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.) i članka 30. točka 15. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ODLUKU**o izmjeni Odluke o
Zavodu za informatiku Osijek**

Članak 1.

U Odluci o Zavodu za informatiku Osijek ("Županijski glasnik" broj 1/00. i 5/09.) u članku 7. stavak 3. se mijenja tako da glasi:

"Pored poslova iz stavka 2. Zavod obavlja i poslove knjigovodstva, računovodstva i savjetovanja, a može obavljati i druge poslove koji služe obavljanju djelatnosti utvrđenih ovim člankom."

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku".

Klasa: 650-01/10-01/3
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

174.

Temeljem članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05. i 2/06., 5/09. i 16/09.) i članka 8. stavak 1. Odluke o turističko-vinskim cestama na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" 18/08. i 1/10.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

RJEŠENJE**o proglašenju turističko-vinskih cesta na
području Osječko-baranjske županije**

I.

Ovim Rješenjem proglašavaju se turističko-vinske ceste, kako slijedi:

1. Turističko-vinska cesta Zlatarevac
- na području Općine Trnava i
  2. Turističko-vinska cesta Sveti Martin
- na području Grada Belog Manastira,
- za područje utvrđeno kartama turističko-vinskih cesta, koje su sastavni dio elaborata, u smislu članka 9. stavak 2. Odluke o turističko-vinskim cestama na području Osječko-baranjske županije.

II.

Karte područja turističko-vinskih cesta iz prethodne točke sastavni su dio ovoga Rješenja i neće se objaviti.

III.

Turističko-vinske ceste iz točke I. ovoga Rješenja obilježiti će se i opisati u turističkom prospektu na način utvrđen člancima 10. i 11. Odluke.

Izvršenje poslova iz prethodnog stavka povjerava se Turističkoj zajednici Osječko-baranjske županije.

IV.

Ovo Rješenje stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku".

Klasa: 334-01/10-01/6
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

175.

Temeljem članka 437. stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine" broj 111/93., 34/99., 118/03. i 137/09.) i članka 30. točka 22. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), a u svezi sa člankom 18. Društvenog ugovora Cestinga d.o.o. Osijek od 11. lipnja 2010. godine, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

R J E Š E N J E

**o imenovanju člana Nadzornog odbora
trgovačkog društva Cesting d.o.o. Osijek**

Za člana Nadzornog odbora trgovačkog društva Cesting d.o.o. Osijek imenuje se Tihomir Jalžetić.

Klasa: 024-04/10-04/1
Urbroj: 2158/1-01-01-10-3
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

176.

Temeljem članka 133. stavak 1. i 3. Zakona o sudovima ("Narodne novine" broj 150/05., 16/07., 113/08. i 153/09.) i članka 30. točka 21. podstavak 5. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

R J E Š E N J E

**o imenovanju sudaca porotnika
Općinskog suda u Belom Manastiru**

I.

Za suce porotnike Općinskog suda u Belom Manastiru imenuju se:

1. Janoš Boni
2. Josip Borovečki
3. Ivan Božić
4. Josip Burazer
5. Sanja Cerovečki
6. Božo Debelec
7. Janoš Đerfi
8. Silvana Golub-Kostolanović
9. Ranka Horvat
10. Milan Ivanović
11. Tomislav Jakovljević
12. Željko Kolarić
13. Rodoljub Kovačević
14. Draga Kukolj
15. Ljubinko Lačanin
16. Ana Lazić
17. Stjepan Mesar
18. Snežana Milenković
19. Jovanka Mišljenović
20. Milorad Nenadović
21. Đerđ Pap
22. Verica Poznanović
23. Drago Prica
24. Peter Sabolc
25. Radmila Ščekić
26. Kristina Šipoš
27. Gabriela Šovakov
28. Dragutin Tomašić i
29. Josip Virag.

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 711-02/10-02/1
Urbroj: 2158/1-01-01-10-15
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

177.

Temeljem članka 77. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05. i 139/08.), članka 13. stavak 2. Odluke o osnivanju javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/06.

i 1/10.) i članka 30. točka 23. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), a u svezi sa člankom 27. stavak 1. Statuta Javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 5/06.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

RJEŠENJE

o imenovanju ravnatelja Javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije

I.

Vinko Ljubičić, dipl.iur. iz Osijeka imenuje se za ravnatelja Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije na vrijeme od četiri godine.

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu 1. kolovoza 2010. godine.

Klasa: 024-04/10-02/2
Urbroj: 2158/1-01-01-10-3
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

178.

Temeljem članka 9. stavak 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04. i 79/07.), članka 10. stavak 1. Pravilnika o mobilizaciji i djelovanju operativnih snaga zaštite i spašavanja ("Narodne novine" broj 40/08. i 44/08.) i članka 30. točka 21. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/97., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

RJEŠENJE

o izmjeni Rješenja o imenovanju članova Stožera zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije

I.

U točki I. Rješenja o imenovanju članova Stožera zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 6/09.), iza podtočke 12. mijenja se tekst i podtočke 13., 14. i 15. tako da glase:

- "a po dužnosti članovi su:
13. pročelnik Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Osijek, Državne uprave za zaštitu i spašavanje,
14. zapovjednik vatrogasnih postrojbi Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije i
15. načelnik Policijske uprave osječko-baranjske."

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 021-04/10-22/3
Urbroj: 2158/1-01-01-10-3
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

179.

Temeljem članka 32. Zakona o zaštiti prava pacijenata ("Narodne novine" broj 169/04. i 37/08.) i članka 30. točka 21. podstavka 5. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

RJEŠENJE

o imenovanju članice Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata na području Osječko-baranjske županije

I.

Za članicu Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata na području Osječko-baranjske županije imenuje se Katarina Bajsić umjesto preminulog Stjepana Lizačića.

II.

Članica Povjerenstva iz točke I. ovoga Rješenja imenuje se na vrijeme do isteka četverogodišnjeg mandata članovima Povjerenstva imenovanim Rješenjem Županijske skupštine 21. ožujka 2009. godine ("Županijski glasnik" broj 2/09.).

III.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 500-01/10-01/4
Urbroj: 2158/1-01-01-10-3
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

180.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

povodom razmatranja Izvješća o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije

I.

Skupština prihvaća Izvješće o stanju u prostoru

Osječko-baranjske županije, koje je pripremila i predložila Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije.

II.

Izvješće o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije bit će objavljeno u "Županijskom glasniku".

III.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 350-01/10-01/2
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1. UVOD

Izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće) izrađuje se temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07. i 38/09; u daljnjem tekstu: Zakon) kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru na državnoj, lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

Izvješće je osnovni i jedini dokument te snažan alat stalnog i neprekinutog praćenja stanja u prostoru. Ono omogućuje cjelovito praćenje stanja u prostoru određivanjem sadržaja, načina i prostornih pokazatelja. Svrha izrade izvješća je dobivanje sveobuhvatnog pregleda prostornog razvoja i prostornog planiranja sa sustavom prostornog uređenja.

Prema članku 47. Zakona, izvješće sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenja prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

2. ANALIZA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. Dokumenti praćenja stanja u prostoru Državne razine

2.1.1. Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske

Krajem 2003. godine na razini Države po prvi puta je izrađeno i usvojeno Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske, kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru, koji je do unazad godinu dana bio dostupan na web-stranici Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

2.1.2. Procjena stanja u prostoru i preporuke za unapređenje uređenja prostora Republike Hrvatske

Savjet prostornog uređenja Države osnivan je krajem 2003. godine. U lipnju 2006. po prvi put nakon osnivanja daje osvrt na viđeno tijekom dvogodišnjega rada te o tome objavljuje publikaciju.

U publikaciji je pozitivno ocijenjena obnova ratom uništenih naselja, gdje je obnovljeno 100.000 domova, te dobra regionalna i međuzupanijska prometna povezanost, a kao najvažniji problemi primjenjivo na prostor OBŽ, prepoznati su:

- zapuštenost prostora uslijed neobrađivanja poljodjelskoga zemljišta te neuređivanja šumskoga zemljišta (čemu značajno pridonose i nerazminirana područja),
- neprovođenje sanacije krajolika nakon eksploatacijskih zahvata,
- unošenje novih sadržaja u njima neprimjerene prostorne okvire (npr. izgradnja radno-poslovnih predjela u očuvanim krajolicima, agresivna prometna i industrijska infrastruktura i dr.),
- devastacija prostora bespravnom gradnjom,
- dio obnove, posebice u Slavoniji, se oteo kontroli u odnosu na tradicijske arhitektonske vrijednosti, urbanističke povijesne odrednice i kulturološku razinu,
- nedovoljna i nezadovoljavajuća interna županijska i međugradska prometna povezanost,
- niska komunalna opremljenost naselja,
- nedovoljno vrednovanje kontinentalnog turizma,
- nejasno razgraničenje šumskog od poljodjelskog i građevnog zemljišta,
- nekoordiniranost državnih institucija kod mnogih važnih zahvata u prostoru,
- nepostojanje strategija prostornog uređenja i gospodarskog razvoja na razini županija, gradova i općina,
- predimenzioniranost građevinskih područja u prostornim planovima,
- spora edukacija i kadrovsko osposobljavanje lokalne uprave i samouprave za europske razvojne programe,
- nedostatak stručnjaka iz prostornog uređenja u županijama, manjim gradovima i općinama,
- nesporazumi nastali višestrukim tumačenjem odredbi za provođenje prostornih planova,
- prevelik broj propisanih prostornih i urbanističkih planova i nepotrebno velik sadržaj prostorno-planske dokumentacije,
- nepostojanje kategorija ocjene kvalitete urbanističkih planova i arhitektonskih projekata izuzev onih tehničko-formalnih.

Od prijedloga za unapređenje politike uređenja prostora iz publikacije izdvajamo:

"METODOLOGIJA PLANIRANJA PROSTORA

- postojeću praksu planiranja prostora, utemeljenu na određivanju građevnih područja, potrebno je zamijeniti urbanističkim planiranjem tako da je plan građevnog područja jedan od priloga prostornog plana. To znači da građevno područje mora biti posljedica prostornog i urbanističkog rješenja.

ZAKONODAVSTVO U PODRUČJU PROSTORNOG UREĐENJA I IZGRADNJE

- donošenje novih zakona ili izmjene i dopune postojećih zakona o prostornom uređenju i o građenju;
- dopuna zakona o izvlašćenju i zakona o urbanoj komasaciji za gradove i sela;
- utvrđivanje stručnih kriterija za prostorno i urbanističko planiranje, odnosno za izradu prostorno-

planske dokumentacije;

- izrada odnosno osuvremenjivanje stručnih normativa za prostorno i urbanističko planiranje, kao i za izgradnju u prostoru.

IZRADA PROSTORNO-PLANSKE DOKUMENTACIJE

- ustrajati u sprječavanju učestale izmjene prostornih planova uređenja (PPU) gradova i općina;
- onemogućiti stavljanje izvan snage prostornih/urbanističkih planova prije nego se donesu novi planovi;
- uskladiti provedbene odredbe prostornih planova na razini države, regija i županija, uz uvažavanje lokalnih posebnosti. Uvjeti izgradnje trebali bi biti zajednički odnosno usporedivi i usklađeni na nacionalnoj i regionalnoj razini, što podrazumijeva izradu redova građenja i normativa za izgradnju (događa se da su odredbe bitno različite od županije do županije, ali i od grada do grada ili općine u istoj županiji);
- izraditi nove i/ili dopuniti postojeće normative i kriterije za izradu prostorno-planske dokumentacije (prostornih, urbanističkih i detaljnih planova);
- ubrzati stvarnu primjenu GIS-a (geoinformatičkih sustava) u prostornom planiranju i izradi prostorno-planske dokumentacije;
- uspostaviti koordiniranu suradnju i aktivno sudjelovanje nadležnih službi ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, ministarstva kulture, konzervatorskih odjela u izradi prostorno-planske dokumentacije jer je neodgovarajući sadašnji način davanja ili nedavanja suglasnosti na prijedlog plana;
- skratiti postupak izdavanja suglasnosti na prostorne planove, smanjiti administriranje i pojednostaviti proceduru prilikom izdavanja lokacijskih i građevnih dozvola, pri čemu treba uključiti i vrijednosne kriterije, a ne samo formalno-pravne i proceduralne kriterije;
- izrada koordinacijskih planova ili nekih drugih oblika koordinacije za nekoliko jedinica lokalne uprave i samouprave (za nekoliko županija, nekoliko općina/gradova i sl.);
- većinu županijskih zavoda za prostorno uređenje potrebno je kadrovski, tehnički i programski bolje opremiti."

2.1.3. Izvješće o radu 2004.-2007. godine Savjeta prostornog uređenja Države

Krajem 2007. godine objavljeno je prvo četverogodišnje Izvješće o radu Savjeta prostornog uređenja države. U nastavku se daje sažeti izvadak iz tog Izvješća i to u dijelovima u kojima se predlaže korekcija i dopuna kriterija za izradu županijskih prostornih planova te prostornih planova gradova i općina.

"KRITERIJI ZA IZRADU ŽUPANIJSKIH PROSTORNIH PLANOVA

Iako su sve županije u Hrvatskoj donijele prostorne planove, neke od njih već su započele pripreme za njihove izmjene i dopune. Preporučuje se tom prilikom uvažiti sljedeće:

- jače iskazati strategiju razvoja i korištenja resursa u prostoru županije,
- odrediti za koje gradove/općine treba raditi prostorni plan uređenja (PPU), a za koje ne treba; odrediti za koje manje gradove i mjesta treba raditi urbanistički plan uređenja (UPU) ako se ne radi PPU,
- na razini županije odrediti opće standarde za izgradnju u svim gradovima i općinama, poštujući njihove posebnosti glede topografskih, klimatskih, kulturno-

povijesnih, tradicijskih i drugih obilježja. Posebno treba odrediti tehničke i oblikovne standarde za građevine koje se pojavljuju posvuda na teritoriju županije (vinogradarske klijeti i farme u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, ribarske i poljske kućice na moru i sl.),

- utvrditi lokacije za odlagališta svih vrsta otpada (krupni otpad, građevni otpad, biootpad - kompostane, kafilerije i dr.) - postojeća odlagališta, moguća odlagališta, odlagališta za sanaciju i dr. Prepuštanje određivanja lokacije odlagališta lokalnoj samoupravi nije pokazalo zadovoljavajuće rezultate,
- odrediti obvezatne studije koje treba izraditi prije izrade novoga ili izmjena i dopuna aktualnoga županijskoga plana; isto tako odrediti koje predradnje (obvezatne studije) treba izraditi prije izrade izmjena i dopuna prostornih planova gradova i općina,
- golf igrališta i drugi veliki sportsko-rekreacijski prostori (kao i prostori za ispitivanje za slične sadržaje) trebali bi biti ugrađeni u županijskom planu, a onda i u gradskim/općinskim planovima,
- utvrditi precizne uvjete velikih eko-sustava od državnog interesa koji ne mogu biti prepušteni lokalnoj zajednici,
- planirane površine za pojedine namjene predstavljaju najveću dopuštenu površinu koju nije potrebno izgraditi u cijelosti.

KRITERIJI ZA IZRADU PROSTORNIH PLANOVA GRADOVA I OPĆINA

Pri izradi izmjena i dopuna postojećih prostornih planova uređenja (PPU) gradova i općina ili pri izradi novih planova preporučuje se uvažiti sljedeće preporuke:

- usklađenost s planom višeg reda (županijskim planom)
- odrediti obveze i moguće interpretacije općih odredbi plana višeg reda,
- preduvjet za izradu prostornog plana ili izmjena i dopuna prostornog plana treba biti Program prostornog razvoja grada/općine,
- treba propisati koje su obvezatne studije koje treba izraditi pri izradi novih planova, a koje pri izmjenama i dopunama planova. Moguće je pri izmjenama i dopunama zahtijevati izradu onih studija koje su potrebne, a nisu izrađene pri prvoj izradi plana. Prva generacija prostornih planova lokalne samouprave redovito je rađena bez sljedećih studija koje bi valjalo u budućnosti izraditi i koristiti kao polazište za izradu izmjena planova: vrjednovanje postojećeg krajolika, iskoristivost prirodnih resursa (mineralnih sirovina), zaštita okoliša i ekoloških čimbenika u prostoru, infrastrukturni i komunalni čimbenici u prostoru, kulturno (graditeljsko i prirodno) naslijeđe, društveno-demografski čimbenici, strategija gospodarskoga razvoja, vrjednovanje poljodjelskoga zemljišta (bonitet tla, povoljnosti za pojedine vrste kultura), šumsko zemljište (postojeće stanje, strategija gospodarenja, pošumljavanje novih površina, vrednovanje), strategija prometa (cestovnog, željezničkog, pomorskog/riječnog, biciklističkog, ...); hidrotehnički, geološki i drugi činitelji u prostoru,
- izračunati kapacitet prostora za turističku, industrijsku i drugu izgradnju; u sklopu studije zaštite okoliša izračunati kapacitet prostora, posebice za gospodarske djelatnosti i za turističke djelatnosti u užoj i u široj destinaciji,
- propisati izradu reda građenja (odredbi za izgradnju i uređenje) za gradove, mjesta i sela,
- propisivanje detaljnih planova uređenja trebalo bi svesti na najmanju moguću mjeru jer nije moguće unaprijed predvidjeti sve potrebe pa se redovito rade izmjene i dopune ubrzo nakon što se plan u

- komplikiranoj proceduri donese. Zato bi prednost trebalo dati urbanističkom planu uređenja,*
- *zakonski bi trebalo ograničiti mogućnost lokalne samouprave pri izradi prostornih planova u onom dijelu u kojem njihove odluke mogu zahvaćati u širi županijski ili državni interes,*
  - *treba podrobnije odrediti na koji se način prikazuje građevno područje u mjerilu 1:25000 - riše li se samo granica ili se razlikuje namjena i drugi urbanistički parametri. Postoji opasnost da planovi građevnih područja za male općine i mjesta postanu na neki način površni detaljni planovi. Za mala naselja ne bi trebalo risati granice nego ih ograničiti odredbom koja bi propisala uvjete (kolni pristup i komunalna infrastruktura),*
  - *PPU bi trebao ponuditi idejno rješenje zaštite od požara temeljeći se na strategiji županijske zaštite od požara,*
  - *polazište za izradu PPU-a trebao bi biti, osim postojećega stanja izgradnje i infrastrukture, vrjednovanje postojećega krajolika."*

Osim navedenoga, Izvješće preporučuje da bi trebalo izraditi urbanističko-arhitektonska pravila građenja te predlaže kriterije za izradu planova nižeg reda: urbanističkih planova uređenja (u daljnjem tekstu: UPU) i detaljnih planova uređenja (u daljnjem tekstu: DPU) za urbanističku sanaciju dosadašnje bespravne izgradnje, za izradu planova posebne namjene, za planiranje gospodarskih (poduzetničkih) predjela, za stambena naselja, za turističku izgradnju i za planiranje golf igrališta, što se sve ovdje posebno ne navodi.

2.1.4. *Izvješće o radu 2008.godine Savjeta prostornog uređenja Države*

U siječnju 2009. godine izrađeno je Izvješće o radu Savjeta prostornog uređenja Države u 2008. godini. U nastavku se daje izvadak iz tog Izvješća u dijelu koji je relevantan za prostor Osječko-baranjske županije.

- *Kontinentalni turizam u Hrvatskoj neopravdano je zapostavljen, a istodobno mnoge nama susjedne i bliske zemlje imaju velike prihode upravo od kontinentalnoga turizma. Toplički je turizam zapostavljen, a imamo dugu tradiciju i zaboravljene navike koje bi se lako moglo obnoviti. Sve europske zemlje koje posjeduju dvorce razvile su turizam dvoraca i dvoraca-hotela, a u Hrvatskoj taj turizam uopće ne postoji usprkos "1000 hrvatskih dvoraca". Traženi kongresni turizam daje slabe učinke jer u Hrvatskoj ne postoje kongresni centri zadovoljavajućeg kapaciteta i razine ponude. Urbani turizam tek je na početku - primjerice Zagreb i Varaždin - iako postoje i mnogi drugi manji gradovi s velikim neiskorištenim mogućnostima. O revitalizaciji napuštenih tradicijskih sela radi se samo na razini pojedinačnih pilot-projekata, a izostaje inventarizacija i jasna strategija s provedbenim mjerama za revitalizaciju i turističko-gospodarsko korištenje."*

2.2. Dokumenti praćenja stanja u prostoru na području Osječko-baranjske županije

Temeljem članaka 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04; u daljnjem tekstu: Stari zakon), dokumenti praćenja stanja u prostoru su izvješće o stanju u prostoru i program mjera za unapređenje stanja u prostoru (u daljnjem tekstu: program mjera). Županije, općine i gradovi su bili obvezni izrađivati ih i donositi za četverogodišnje razdoblje.

Stupanjem na snagu Zakona, propisuje se da je dokument praćenja stanja u prostoru izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: izvješće), koje se izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Zakonom je također propisano da svi programi mjera za unapređenje stanja u prostoru ostaju na snazi do isteka razdoblja za koji su doneseni.

Prema odrednicama Starog zakona, predstavnička tijela županija, općina i gradova su razmatrala izvješće o stanju u prostoru i na temelju njega donosila program mjera. Za područje Županije do sada je u kontinuitetu izrađeno 4 Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera:

- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera 1996. godine ("Županijski glasnik" broj 9/96. od 31. prosinca 1996. godine),
- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera 1999. godine ("Županijski glasnik" broj 6/99. od 15. prosinca 1999. godine),
- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera 2002. godine ("Županijski glasnik" broj 3/02. od 06. lipnja 2002. godine), te Izmjena Izvješća i Dopuna Programa ("Županijski glasnik" broj 2/03. od 25. ožujka 2003. godine),
- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera 2004. godine ("Županijski glasnik" broj 13/04. od 8. prosinca 2004. godine).

Izvješća o stanju u prostoru i programi mjera izrađivani su tijekom proteklih godina kao dvogodišnji dokumenti praćenja stanja u prostoru. Tek izmjena Starog zakona iz 2004. godine utvrđuje dokumente praćenja stanja kao četverogodišnje dokumente. Ovo Izvješće, koje je peto u nizu, a temeljem Zakona izrađuje ga Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Zavod), izrađuje se kao četverogodišnji dokument.

U Zakonom propisanom djelokrugu rada, županijski zavodi između ostalog vode i evidenciju o izradi dokumenata praćenja stanja u prostoru, iako je Zakonom propušteno jedinicama lokalne samouprave utvrditi obvezu dostave dokumenata praćenja stanja u prostoru i županijskim zavodima. Stoga u tu svrhu Zavod povremeno provodi ankete, sustavno prati aktivnosti u gradovima i općinama vezane i uz izradu izvješća o stanju u prostoru i provođenje programa mjera koji su još na snazi.

Stanje izrade izvješća, a još uvijek i programa mjera, po pojedinim jedinicama lokalne samouprave na području Županije sa napomenama daje se u tablici u nastavku teksta. Kada nema komentara u koloni 3. "Napomena", znači da jedinica lokalne samouprave ima važeći dokument praćenja stanja u prostoru, izrađen temeljem Zakona, koji ne ističe tijekom tekuće (2010.) godine.

Tablica 1. Pregled izrade dokumenata praćenja stanja u prostoru

Jedinice lokalne samouprave	Posljednje usvojeno i objavljeno izvješće o stanju u prostoru/ izvješće i program mjera	Napomena
1	2	3
GRADOVI		
1. Grad Beli Manastir	"Službeni glasnik" 2/06 23.03.2006.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
2. Grad Belišće	"Službeni glasnik" 6/06 23.10.2006.	- ističe 23.10.2010.
3. Grad Donji Miholjac	"Službeni glasnik" 10/04 27.12.2004.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
4. Grad Đakovo	"Službeni glasnik" 4/05 od 08.04.2005. i Izmjene i dopune "Službeni glasnik" 10/06 od 15.09.2006.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
5. Grad Našice	"Službeni glasnik" 6/08 26.09.2008.	
6. Grad Osijek	"Službeni glasnik" 5/06 17.07.2006.	- ističe 17.07.2010.
7. Grad Valpovo	"Službeni glasnik" 6a/06 19.07.2006.	- ističe 19.07.2010.
OPĆINE		
1. Općina Antunovac	"Službeni glasnik" 2/06 12.06.2006.	- ističe 12.06.2010.
2. Općina Bilje	"Službeni glasnik" 7/08 30.12.2008.	
3. Općina Bizovac	"Općinski glasnik" 4/06 05.10.2006.	- ističe 05.10.2010.
4. Općina Čeminac	"Službeni glasnik" 3/06 04.05.2006.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
5. Općina Čepin	"Službeni glasnik" 4/07 22.03.2007.	- izrađen temeljem Starog zakona
6. Općina Darda	"Službeni glasnik" 5/05 od 15.12.2005. i Izmjene i dopune "Službeni glasnik" 8/06 od 22.12.2006.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
8. Općina Donja Motičina	"Službeni glasnik" 8/05 14.12.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
7. Općina Draž	"Službeni glasnik" 2/06 18.04.2006.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
9. Općina Drenje	"Službeni glasnik" 3/96 17.05.1996.	NEVAŽEĆE - objavljena samo Odluka - potrebno izraditi novo
10. Općina Đurđenovac	"Službeni glasnik" 6/04 od 29.07.2004. i Izmjene i dopune "Službeni glasnik" 5/05 od 29.09.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
11. Općina Erdut	"Službeni glasnik" 28/05 15.09.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
12. Općina Ernestinovo	"Službeni glasnik" 1/05 30.04.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
13. Općina Feričanci	"Službeni glasnik" 43/05 23.03.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
14. Općina Gorjani	"Službeni glasnik" 42/07 14.07.2007.	- izrađen temeljem Starog zakona
15. Općina Jagodnjak	"Službeni glasnik" 4/08 28.08.2008.	
16. Općina Kneževi Vinogradi	"Službeni glasnik" 3/05 01.06.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
17. Općina Koška	"Službeni glasnik" 8/06 22.12.2006.	- ističe 22.12.2010.
18. Općina Levanjska Varoš	"Službeni glasnik" 2/07 07.05.2007.	- izrađen temeljem Starog zakona

19. Općina Magadenovac	"Službeni glasnik" 9/09 21.08.2009.	
20. Općina Marijanci	"Službeni glasnik" 10/06 13.10.2006.	- ističe 13.10.2010.
21. Općina Petlovac	"Službeni glasnik" 5/01 31.01.2001.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
22. Općina Petrijevci	"Službeni glasnik" 6/06 22.12.2006.	- ističe 22.12.2010.
23. Općina Podgorač	"Službeni glasnik" 8/09 04.12.2009.	
24. Općina Podravska Moslavina	NEIZRAĐENO	HITNO TREBA IZRADITI IZVJEŠĆE
25. Općina Popovac	"Službeni glasnik" 3/07 21.06.2007.	- izrađen temeljem Starog zakona
26. Općina Punitovci	"Službeni glasnik" 1/96 27.03.1996.	NEVAŽEĆE - objavljena samo Odluka - potrebno izraditi novo
27. Općina Satnica Đakovačka	"Službeni glasnik" 7/97 12.11.1997.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
28. Općine Semeljci	"Službeni glasnik" 5/06 25.10.2006.	- ističe 25.10.2010.
29. Općina Strizivojna	"Službeni glasnik" 2/07 28.09.2007.	- izrađen temeljem Starog zakona
30. Općina Šodolovci	"Službeni glasnik" 2/04 30.12.2004.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
31. Općina Trnava	"Službeni glasnik" 1/06 28.01.2006.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
32. Općina Viljevo	"Službeni glasnik" 1/06 30.12.2006.	- ističe 30.12.2010.
33. Općina Viškovci	"Službeni glasnik" 2/05 21.12.2005.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo
34. Općina Vladislavci	"Službeni glasnik" 7/06 14.09.2006.	- ističe 14.09.2010.
35. Općina Vuka	"Službeni glasnik" 2/01 12.04.2001.	NEVAŽEĆE - potrebno izraditi novo

(Izvor: Evidencija Javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, stanje travanj 2010. godine)

U tablici se jasno ističe Općina Podravska Moslavina koja do danas nije prepoznala potrebu izrade dokumenata praćenja stanja u prostoru. Iz tablice je također vidljivo da većina jedinica lokalne samouprave ima nevažeće dokumente praćenja stanja u prostoru ili dokumente praćenja stanja u prostoru koji ističu tijekom ove godine, te bi bili obvezni pristupiti izradi izvješća prema Zakonu. Iako su neke jedinice lokalne samouprave, u posljednje dvije godine, po isteku svojih izvješća o stanju u prostoru i programa mjera, izradile izvješća, nameće se potreba isticanja najvažnije problematike vezane uz dokumente praćenja stanja u prostoru. To su, prema mišljenju Zavoda, nepostojanje detaljnijeg propisa kojim bi se regulirao sadržaj izvješća, iako je Zakonom propisano da će pravilnik o tomu biti donesen u roku od 2 godine (članak 340. stavak 3.) od dana stupanja na snagu Zakona. Propisani rok istekao je 1. listopada 2009. godine. Pravilnik bi, osim obveznog sadržaja, trebao propisati obvezne prostorne pokazatelje na državnoj i lokalnoj razini i druge zahtjeve u vezi s praćenjem stanja na području prostornog uređenja.

Kako bi ovo Izvješće o stanju u prostoru Osječko-baranjske Županije (u daljnjem tekstu: Izvješće OBŽ) bilo u skladu sa Zakonom, Zavod je odgađao njegovu izradu do donošenja Zakonom pripisanog pravilnika. Izradi ovog Izvješća OBŽ pristupilo se po isteku Zakonom propisanog roka budući da pravilnik do danas nije izrađen i donesen. Sadržaj ovog Izvješća otuda se temelji samo na Zakonom propisanom sadržaju.

2.3. Osnovni podaci o Županiji

Sa stajališta globalnog sagledavanja šireg prostora Osječko-baranjska županija se svrstava u prostor Panonske Hrvatske. S obzirom na fizionomske osobitosti pripada skupini županija sjeveroistočne Hrvatske s kojima čini prostornoplansku cjelinu. Za ovu cjelinu osobito su značajni riječni tokovi Dunava, Drave i Save koji uvjetuju uređenje prostora i određuju koridore krupne međunarodne i državne infrastrukture, osobito transeuropske magistralne i regionalne prometne pravce. Prometni i geostrateški položaj Županije određuje podunavski i podravski koridor, dok posavski koridor tangira Županiju i od značaja je za njezine prometne tokove. Razvoj podunavskog koridora i istočnog područja Države ocijenjen je kao osobito značajan za ravnomjeran razvoj Hrvatske.

Osječko-baranjska županija se u razdoblju od izrade zadnjeg Izvješća teritorijalno-administrativnim ustrojem nije mijenjala. Županija je i nadalje administrativno organizirana u 42 jedinice lokalne samouprave od kojih je 7 gradova i 35 općina, s ukupno 264 naselja. Površina svih gradova iznosi 1/3 površine Županije dok preostale 2/3 površine otpada na općine. Od ukupne površine Županije granično područje zauzima cca njenih 40%. Po površini koju obuhvaća, Županija je na 4. mjestu u Republici Hrvatskoj.

Na području Županije postoje 264 naselja od kojih se

67 naselja (25%) nalazi u gradovima, a 197 naselja (75%) u općinama. Najviše naselja nalazi se na području Grada Našice (19), a najmanje na područjima općina Antunovac, Gorjani, Petrijevci, Satnica Đakovačka i Strizivojna, samo po 2. Gledano u cjelini, mala naselja do 500 stanovnika pretežno su smještena u zapadnim djelovima Županije, naselja od 501-1000 stanovnika su ravnomjerno raspršena po cijeloj Županiji, a naselja s više od 2000 stanovnika koncentrirana su oko gradskih naselja. Koncentracijom stanovništva, gospodarske moći i društvenih aktivnosti gradovi su postali težišta cjelokupnog razvitka Županije.

Podaci iz područja vitalne statistike obrađuju se na nivou Države i dostupne su na web-stranicama Državnog zavoda za statistiku (www.dzs.hr). Prema posljednjem službenom popisu iz 2001. godine, objavljenom i u publikaciji "Županija u brojkama 2008.", na prostoru Županije je živjelo 330.506 stanovnika što je 7,4% svog stanovništva Republike Hrvatske. Navedeni broj stanovnika čini gustoću naseljenosti u Županiji od 79,5 stanovnika na km², što je nešto više od prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 78,4 stanovnika na km². Ista publikacija navodi da Osječko-baranjska županija zauzima 7,3% područja Republike Hrvatske, da se na području Osječko-baranjske

županije nalazi 8,2% svih općina, 5,5% svih gradova, odnosno 3,9% svih naselja Republike Hrvatske.

Za potrebe izrade ovog Izvješća OBŽ zatraženi su podaci Ministarstva unutarnjih poslova, PU Osječko-baranjske, Sektora upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, te je na osnovu aktualnog broja prijavljenih prebivališta napravljena komparacija sa posljednjim zabilježenim statističkim podacima.

Detaljniji prikaz broja i rasporeda stanovništva po jedinicama lokalne samouprave daje se u Tablici 2. Broj stanovnika i gustoća naseljenosti. Podaci o izvoru podataka su prema kolonama:

2. Izvor: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Osijek, veljača 2010. godine
3. Izvor: www.dzs.hr, veljača 2010. godine, Popis stanovništva, domaćinstava i naselja 2001. godine
4. Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova, PU Osječko-baranjska, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, veljača 2010. godine.

Tablica 2. Broj stanovnika i gustoća naseljenosti

Osječko-baranjska županija	Površina jedinice lokalne samouprave u km ²	Broj stanovnika 2001.g.	Broj stanovnika 2010.g.	Gustoća naseljenosti 2010.g. stan./km ²
1	2	3	4	5
GRADOVI				
1. Grad Beli Manastir	62,31	10 986	14 112	226,5
2. Grad Belišće	69,98	11 786	12 785	182,7
3. Grad Donji Miholjac	146,92	10 265	10 554	71,8
4. Grad Đakovo	168,48	30 092	32 794	194,6
5. Grad Našice	204,55	17 320	18 253	89,2
6. Grad Osijek	170,87	114 616	131 346	768,7
7. Grad Valpovo	141,36	12 327	13 055	92,4
Ukupno gradovi:	964,47	207 392	232 899	241,5
OPĆINE				
1. Općina Antunovac	56,56	3 559	4 394	77,7
2. Općina Bilje	270,15	5 480	7 275	26,9
3. Općina Bizovac	100,65	4 979	5 303	52,7
4. Općina Čeminac	61,41	2 856	3 868	63,0
5. Općina Čepin	120,62	12 901	14 149	117,3
6. Općina Darda	94,35	7 062	9 733	103,2
7. Općina Donja Motičina	51,50	1 865	1 989	38,6
8. Općina Draž	149,56	3 356	4 173	27,9
9. Općina Drenje	107,54	3 071	3 285	30,5
10. Općina Đurđenovac	116,60	7 946	8 097	69,4
11. Općina Erdut	157,21	8 417	10 706	68,1
12. Općina Ernestinovo	32,61	2 225	3 043	93,3
13. Općina Feričanci	46,36	2 418	2 579	55,6
14. Općina Gorjani	50,89	1 832	1 859	36,5
15. Općina Jagodnjak	104,90	2 537	3 153	30,1
16. Općina Kneževi Vinogradi	248,78	5 186	6 793	27,3
17. Općina Koška	122,72	4 411	5 279	43,0
18. Općina Levanjska Varoš	122,83	1 266	1 330	10,8
19. Općina Magadenovac	112,97	2 239	2 220	19,7

20. Općina Marijanci	65,66	2 719	2 796	42,6
21. Općina Petlovac	93,75	2 743	3 268	34,9
22. Općina Petrijevci	54,88	3 068	3 295	60,0
23. Općina Podgorač	131,19	3 314	3 622	27,6
24. Općina Podravska Moslavina	44,46	1 451	1 514	34,1
25. Općina Popovac	62,41	2 427	3 243	52,0
26. Općina Punitovci	40,97	1 850	2 098	51,2
27. Općina Satnica Đakovačka	77,22	2 572	2 795	36,2
28. Općina Semeljci	101,85	4 858	5 095	50,0
29. Općina Strizivojna	37,50	2 759	3 079	82,1
30. Općina Šodolovci	73,93	1 955	2 841	38,4
31. Općina Trnava	82,54	1 900	2 146	26,0
32. Općina Viljevo	98,69	2 396	2 592	26,3
33. Općina Viškovci	43,36	2 060	2 228	51,4
34. Općina Vladislavci	32,53	2 124	2 556	78,6
35. Općina Vuka	24,20	1 312	1 517	62,7
Ukupno općine:	3193,35	123 114	143913	45,1
Ukupno Županija:	4157,82	330 506	376812	90,6

Po broju stanovnika Županija, kao prostorno-administrativna cjelina, zauzima 3. mjesto u Republici Hrvatskoj, iza Grada Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije. Na žalost, stanovništvo Županije karakterizira duboka demografska starost, što je karakteristika i stanovništva Republike Hrvatske u cjelini. Jednako tako je porazna činjenica da je i nadalje prirodni prirast, iako daleko veći od Državnog, još uvijek s negativnim predznakom.

Razmještaj stanovništva karakteriziran je njegovom koncentracijom u naseljima smještenim na glavnim cestovnim pravcima, koji svoje ishodište imaju u Osijeku i granaju se u šest smjerova: prema Đakovu, Našicama, Donjem Miholjcu, Belom Manastiru, Erdutu i Vinkovcima.

Udio poljoprivrednog zemljišta u ukupnoj površini Županije nešto je iznad prosjeka Republike Hrvatske, za razliku od šumskih površina čija površina je ispod državnog prosjeka.

Osnovu budućeg razvoja Županije čine kvalitetno poljoprivredno zemljište, povoljan prometno-geografski položaj, vodni resursi, mineralne sirovine, relativno povoljna mreža naselja, razvijenost pojedinih infrastrukturnih sustava, očuvanost prirodne i kulturne baštine te stanovništvo.

Na prostoru Županije nalaze se i velike površine očuvanih prirodnih vrijednosti koje se nastavljaju i na susjedne države i županije.

2.4. Dokumenti prostornog uređenja na području Osječko-baranjske županije

Dokumenti prostornog uređenja se, ovisno o razini na kojoj se donese dijele na dokumente prostornog uređenja državne, područne (regionalne) i lokalne razine. Dokumenti prostornog uređenja državne razine su Strategija prostornog razvoja i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, te prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Zakonom. Dokumenti prostornog uređenja područne (regionalne) razine su prostorni plan županije i prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza izrade i donošenja propisana županijskim prostornim planom. Prostorni

planovi lokalne razine su prostorni planovi uređenja velikog grada, grada odnosno općine, urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja.

Prema namjeni dokumenti prostornog uređenja su strateški i provedbeni. Strateški dokumenti prostornog uređenja su Strategija prostornog razvoja i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, prostorni planovi područja posebnih obilježja, prostorni planovi županija, te prostorni planovi uređenja velikog grada, grada odnosno općine.

Ovakva podjela propisana je Zakonom koji je stupio na snagu 1. listopada 2007. godine. Prije tog datuma prema postavkama Starog zakona prostorni planovi su se dijelili na: Strategiju i Program prostornog uređenja Države, te prostorne planove od kojih je Stari zakon poznavao: prostorni plan županije i Grada Zagreba, prostorni plan područja posebnih obilježja, prostorni plan uređenja općine i grada, generalni urbanistički plan, urbanistički plan i detaljni plan uređenja. Osim toga Stari zakon je propisao da na snazi ostaju i svi prostorni planovi doneseni nakon 30. travnja 1986. godine ako provedbene odredbe imaju objavljene u službenom glasilu i to sve do donošenja odgovarajućih planova propisanih Starim zakonom. Na taj način su se na popisima važećih prostornih planova našli provedbeni urbanistički planovi i planovi uređenja manjih naselja, koji su jedinicama lokalne samouprave omogućavali izgradnju, ali i zaštitu prostora.

Temeljem Starog zakona izrađen je i donesen Prostorni plan uređenja Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02., u daljnjem tekstu: PPOBŽ), a nakon njega i prostorni planovi svih jedinica lokalne samouprave. Po donošenju prostornih planova uređenja gradova i općina (u daljnjem tekstu: PPUG/O), temeljem Starog zakona prestali su važiti svi prostorni planovi (bivših) općina što je konstatirala Skupština Osječko-baranjske županije u članku 2. Odluke o utvrđivanju prestanka važenja odluka Skupštine Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/09.).

Stupanjem na snagu Zakona, kroz njegove prijelazne i završne odredbe propisano je da svi dokumenti prostornog uređenja doneseni temeljem propisa koji su važili prije njega, ostaju na snazi do donošenja novih prema postavkama Zakona. Generalni urbanistički planovi ostaju

na snazi najdulje deset godina od stupanja na snagu Zakona, znači najkasnije do 1. listopada 2017. godine, a do tada se mogu mijenjati i dopunjavati.

Zavod sustavno prati zakonsku regulativu i aktivnosti jedinica lokalne samouprave u području prostornog uređenja te u tu svrhu vodi evidenciju važeće prostorno planske dokumentacije za područje Osječko-baranjske županije koja se daje u nastavku, a dostupna je na web-stranici Županije i Zavoda.

2.5. Strateški dokumenti prostornog uređenja

Za područje Osječko-baranjske županije na snazi su sljedeći strateški dokumenti prostornog uređenja:

2.5.1. Dokumenti prostornog uređenja državne razine

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zastupnički dom Sabora donio ju je na sjednici održanoj 27. lipnja 1997. godine; u daljnjem tekstu: Strategija),
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 50/99; u daljnjem tekstu: Program),
- Prostorni plan Parka prirode "Kopački rit" ("Narodne novine" broj 24/06.)

2.5.2. Dokumenti prostornog uređenja područne (regionalne) razine

- Prostorni plan Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02.) - u proceduri donošenja izmjena i dopuna

2.5.3. Dokumenti prostornog uređenja lokalne razine

- Prostorni plan uređenja Grada Belog Manastira ("Službeni glasnik" Grada Belog Manastira broj 5/06. i 7/07.),
- Prostorni plan uređenja Grada Belišća ("Službeni glasnik" Grada Belišća broj 8/03.),
- Prostorni plan uređenja Grada Donji Miholjac ("Službeni glasnik" Grada Donji Miholjac broj 12/05.),
- Prostorni plan uređenja Grada Đakovo ("Službeni glasnik" Grada Đakovo broj 7/06.),
- Prostorni plan uređenja Grada Našica ("Službeni glasnik" Grada Našica broj 11/06. i 2/10.)
- Prostorni plan uređenja Grada Osijeka ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 8/05. i 5/09.) - pokrenuta izrada izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Grada Valpova ("Službeni glasnik" Grada Valpova broj 09/03.) - u postupku donošenja izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Općine Antunovac ("Službeni glasnik" Općine Antunovac broj 3/05.),
- Prostorni plan uređenja Općine Bilje ("Službeni glasnik" Općine Bilje broj 8/05.),
- Prostorni plan uređenja Općine Bizovac ("Službeni glasnik" Općine Bizovac broj 03/05.) - u postupku donošenja izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Općine Čeminac ("Službeni glasnik" Općine Čeminac broj 02/05. i 8/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Čepin ("Službeni glasnik" Općine Čepin broj 1/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Darda ("Službeni glasnik" Općine Darda broj 05/06., 6/06. i 4/08.),
- Prostorni plan uređenja Općine Donja Motičina ("Službeni glasnik" Općine Donja Motičina broj 3/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Draž ("Službeni glasnik" Općine Draž broj 03/05.) - pokrenuta izrada

- izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Općine Drenje ("Službeni glasnik" Općine Drenje broj 29/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Đurđenovac ("Službeni glasnik" Općine Đurđenovac broj 8/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Erdut ("Službeni glasnik" Općine Erdut broj 32/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Ernestinovo ("Službeni glasnik" Općine Ernestinovo broj 2/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Feričanci ("Službeni glasnik" Općine Feričanci broj 36/04. i 64/09.),
- Prostorni plan uređenja Općine Gorjani ("Službeni glasnik" Općine Gorjani broj 36/05. i 43/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Jagodnjak ("Službeni glasnik" Općine Jagodnjak broj 08/06. i 7/09.),
- Prostorni plan uređenja Općine Kneževi Vinogradi ("Službeni glasnik" Općine Kneževi Vinogradi broj 05/05., 5/06. i 5/09.),
- Prostorni plan uređenja Općine Koška ("Službeni glasnik" Općine Koška broj 1/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Levanjska Varoš ("Službeni glasnik" Općine Levanjska Varoš broj 5/04.),
- Prostorni plan uređenja Općine Magadenovac ("Službeni glasnik" Općine Magadenovac broj 10/03.) - pokrenuta izrada izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Općine Marijanci ("Službeni glasnik" Općine Marijanci broj 3/06.) - u pokrenuta izrada izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Općine Petlovac ("Službeni glasnik" Općine Petlovac broj 21/05.),
- Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci ("Službeni glasnik" Općine Petrijevci broj 7/03. i 4/08.),
- Prostorni plan uređenja Općine Podgorač ("Službeni glasnik" Općine Podgorač broj 2/06. i 1/09.),
- Prostorni plan uređenja Općine Podravska Moslavina ("Službeni glasnik" Općine Podravska Moslavina broj 4/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Popovac ("Službeni glasnik" Općine Popovac broj 4/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Punitovci ("Službeni glasnik" Općine Punitovci broj 2/06. i 3/09.),
- Prostorni plan uređenja Općine Satnica Đakovačka ("Službeni glasnik" Općine Satnica Đakovačka broj 2/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Semeljci ("Službeni glasnik" Općine Semeljci broj 5/07. i 8/08.),
- Prostorni plan uređenja Općine Strizivojna ("Službeni glasnik" Općine Strizivojna broj 4/06. i 2/09.),
- Prostorni plan uređenja Općine Šodolovci ("Službeni glasnik" Općine Šodolovci broj 3/06.),
- Prostorni plan uređenja Općine Trnava ("Službeni glasnik" Općine Trnava broj 4/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Viljevo ("Službeni glasnik" Općine Viljevo broj 1/04.),
- Prostorni plan uređenja Općine Viškovci ("Službeni glasnik" Općine Viškovci broj 2/07.) - u postupku donošenja izmjena i dopuna,
- Prostorni plan uređenja Općine Vladislavci ("Službeni glasnik" Općine Vladislavci broj 1/07.),
- Prostorni plan uređenja Općine Vuka ("Službeni glasnik" Općine Vuka broj 4/07.).

2.6. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

Evidencija provedbenih dokumenata prostornog uređenja vodi se u Zavodu, a budući je isključivo u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, ne smatra se potrebnim njeno navođenje u sklopu ovog dokumenta.

2.7. Provođenje dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata

Dokument prostornog uređenja provodi se na način da se za svaki zahvat u prostoru temeljem prostornog plana izdaje lokacijska dozvola. Lokacijska dozvola je upravni akt koji se izdaje na temelju Zakona i propisa donesenih na temelju njega, a u skladu s dokumentom prostornog uređenja i posebnim propisima.

Izdavanje lokacijske dozvole bilo je, do stupanja na snagu Zakona, u nadležnosti Ureda državne uprave u Županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove. Stupanjem na snagu Zakona, lokacijske dozvole izdaju Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, odnosno upravna tijela županije, Grada Zagreba i velikog grada.

Prema odrednicama Zakona i Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08. i 36/09.), Osječko-baranjska županija je osnovala Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša kao upravno tijelo Županije nadležno za izdavanje lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta, rješenja o izvedenom stanju, potvrde izvedenog stanja i drugih akata kojima se odobrava građenje a koji su propisani Zakonom, za područje Osječko-baranjske županije osim za područje Grada Osijeka. Grad Osijek, kao veliki grad, je temeljem Zakona osnovao upravni odjel Grada nadležan za izdavanje lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta, rješenja o izvedenom stanju, potvrde izvedenog stanja i drugih akata

potrebnih za gradnju propisanih Zakonom za području Grada Osijeka.

3. OCJENA STANJA

3.1. Stanje prostora Osječko-baranjske županije

Broj stanovnika po jedinicama lokalne samouprave dan je ranije u Tablici 2. ovog Izvješća OBŽ. Iz Tablice 2. je vidljivo da je stanovništvo pretežito koncentrirano u gradovima kao centrima ekonomske moći, što ponovno akcentira potrebu poticanja demografske obnove ruralnih područja.

Zbog specifičnog položaja u Republici Hrvatskoj te uslijed okolnosti uvjetovanih najnovijim povijesnim zbivanjima, znatan prostor Osječko-baranjske županije pripada posebnoj problemskoj cjelini, području posebne državne skrbi. Područja posebne državne skrbi utvrđena su Zakonom o područjima posebne državne skrbi ("Narodne novine" broj 86/08.) prvenstveno radi postizanja što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske. Područja od posebne državne skrbi određuju se u tri skupine i to: prvu i drugu skupinu prema okolnostima nastalim na temelju posljedica agresije na Republiku Hrvatsku i treću skupinu prema kriterijima ekonomske razvijenosti, strukturnih poteškoća i demografskom kriteriju.

Prvoj skupini pripadaju tijekom Domovinskog rata okupirana područja gradova i općina koja se nalaze neposredno uz državnu granicu. Uz još neke dodatne kriterije u prvu skupinu s područja Županije su razvrstani:

Tablica 3. Područje posebne državne skrbi - Prva skupina

Osječko-baranjska županija	Površina adm.pros. jedinice u km ²	Broj stanovnika 2001.g.	Broj stanovnika 2010.g.
1	2	3	4
1. Općina Antunovac	56,56	3 559	4 394
2. Općina Bilje	270,15	5 480	7 275
3. Općina Čeminac	61,41	2 856	3 868
4. Općina Darda	94,35	7 062	9 733
5. Općina Draž	149,56	3 356	4 173
6. Općina Erdut	157,21	8 417	10 706
7. Općina Ernestinovo	32,61	2 225	3 043
8. Općina Jagodnjak	104,90	2 537	3 153
9. Općina Kneževi Vinogradi	248,78	5 186	6 793
10. Općina Petlovac	93,75	2 743	3 268
11. Općina Popovac	62,41	2 427	3 243
12. Općina Šodolovci	73,93	1 955	2 841
13. Grad Beli Manastir	62,31	10 986	14 112
14. Grad Osijek - naselja Klisa, Nemetin, Sarvaš i Tenja	cca. 50% = 85,44	cca. 10% = 11462	cca. 10% = 13135
Ukupno I skupina:	1 553,37	70 251	89 737

U drugu skupinu nije razvrstana niti jedna jedinica lokalne samouprave s područja Županije. U treću skupinu kao područja koja zaostaju u razvijenosti prema utvrđenim kriterijima razvrstani su:

Tablica 4. Područje posebne državne skrbi - Treća skupina

1. Općina Levanjska Varoš	122,83	1 266	1 330
2. Općina Podgorač	131,19	3 314	3 622
3. Općina Podravska Moslavina	44,46	1 451	1 514
4. Općina Satnica Đakovačka	77,22	2 572	2 795
5. Općina Semeljci	101,85	4 858	5 095
6. Općina Trnava	82,54	1 900	2 146
7. Općina Vladislavci	32,53	2 124	2 556
Ukupno III skupina:	592,62	17 485	19 058

Sumirane Tablice 3. i 4. Područja posebne državne skrbi prve i treće skupine na području Osječko-baranjske županije:

Ukupno područje posebne državne skrbi:	2 145,99	87 736	108 795
---	-----------------	---------------	----------------

Iz Tablica 3. i 4. vidljivo je da je gotovo 52% prostora Županije na kojem živi 29% ukupnog stanovništva (prema podacima MUP-a iz 2010. godine), područje na kojem je i nadalje potrebno provoditi posebne poticajne mjere za demografski i gospodarski napredak, te privoditi kraju program obnove i povratka prijeratnog stanovništva kao i njihovo trajno stambeno zbrinjavanje.

Osnovne poticajne mjere propisane su Zakonom o područjima posebne državne skrbi, a odnose se na stambeno zbrinjavanje, porezne povlastice, podobnosti u svrhu zaštite okoliša, te poticajne mjere u sustavu odgoja i obrazovanja.

U posebnu prostornu i socijalnu kategoriju svrstavaju se lokacije na kojima žive Romi. Program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju ("Županijski glasnik" broj 10/05.) evidentirao je najugroženije lokacije i na osnovu prostornih pokazatelja predvidio mjere i radnje kojima se osigurava uređenje prostora. Dio aktivnosti podrazumijeva i izradu provedbene prostorno planske dokumentacije, a realizacija Programa ovisi o prilivu financijskih sredstava.

Korištenje prostora iskazuje se kroz prostorne planove brojčanim prostornim pokazateljima. Jedan od brojčanih prostornih pokazatelja je gustoća stanovništva koja predstavlja odnos broja stanovnika i površine obuhvata prostornog plana, a za aktualni broj stanovništva Županije dana je u Tablici 2. ovog Izvješća.

Tablica 5. Gustoća stanovanja

Osječko-baranjska županija	Površina građ. podr. naselja ha	Broj stanovnika 2001.g.	Gustoća stanovanja st/ha 2001.	Broj stanovnika 2010.g.	Gustoća stanovanja st/ha 2010.
1	2	3	4	5	6
GRADOVI					
1. Grad Beli Manastir	1088	10 986	10	14 112	13
2. Grad Belišće	861	11 786	13,5	12 785	15
3. Grad Donji Miholjac	889	10 265	11,5	10 554	12
4. Grad Đakovo	2379	30 092	12,5	32 794	14
5. Grad Našice	1546	17 320	11	18 253	12
6. Grad Osijek	4753	114 616	24	131 346	27,5
7. Grad Valpovo	1124	12 327	11	13 055	11,5
Ukupno gradovi:	12640	207 392	16,5	232 899	18,5
OPĆINE					
1. Općina Antunovac	480	3 559	7,5	4 394	9
2. Općina Bilje	780	5 480	7	7 275	9
3. Općina Bizovac	777	4 979	6,5	5 303	7
4. Općina Čeminac	542	2 856	5,5	3 868	7
5. Općina Čepin	947	12 901	13,5	14 149	15
6. Općina Darda	749	7 062	9,5	9 733	13
7. Općina Donja Motičina	183	1 865	10	1 989	11
8. Općina Draž	1192	3 356	3	4 173	3,5
9. Općina Drenje	598	3 071	5	3 285	5,5
10. Općina Đurđenovac	1240	7 946	6,5	8 097	6,5
11. Općina Erdut	1614	8 417	5	10 706	6,5
12. Općina Ernestinovo	440	2 225	5	3 043	7
13. Općina Feričanci	317	2 418	7,5	2 579	8
14. Općina Gorjani	165	1 832	11	1 859	11

15. Općina Jagodnjak	473	2 537	5	3 153	6,5
16. Općina Kneževi Vinogradi	878	5 186	6	6 793	7,5
17. Općina Koška	699	4 411	6	5 279	7,5
18. Općina Levanjska Varoš	367	1 266	3,5	1 330	3,5
19. Općina Magadenovac	282	2 239	8	2 220	8
20. Općina Marijanci	313	2 719	8,5	2 796	9
21. Općina Petlovac	548	2 743	5	3 268	6
22. Općina Petrijevci	479	3 068	6,5	3 295	7
23. Općina Podgorač	452	3 314	7,5	3 622	8
24. Općina Podravska Moslavina	202	1 451	7	1 514	7,5
25. Općina Popovac	649	2 427	3,5	3 243	5
26. Općina Punitovci	226	1 850	8	2 098	9
27. Općina Satnica Đakovačka	259	2 572	10	2 795	10,5
28. Općina Semeljci	528	4 858	9	5 095	9,5
29. Općina Strizivojna	314	2 759	9	3 079	10
30. Općina Šodolovci	442	1 955	4,5	2 841	6,5
31. Općina Trnava	360	1 900	5,5	2 146	6
32. Općina Viljevo	382	2 396	6	2 592	7
33. Općina Viškovci	227	2 060	9	2 228	10
34. Općina Vladislavci	296	2 124	7	2 556	8,5
35. Općina Vuka	208	1 312	6,5	1 517	7,5
Ukupno općine:	18606	123 114	6,5	143913	7,5
Ukupno Županija:	31246	330 506	10,5	376812	12

Podaci o površinama građevinskih područja naselja dana u koloni 2. Tablice 5. su iz PPUG/O, a gustoća stanovanja (stanovnika/ha) kao prostorni pokazatelj je dana za broj stanovnika službenog popisa iz 2001. godine i za broj stanovnika iz 2010. godine prema podacima PU Osječko-baranjske.

Komparacijom kolona 4. i 6. vidljiv je trend povećanja gustoće stanovanja u građevinskim područjima svih naselja Županije. Međutim, gustoća stanovanja je još uvijek ispod one propisane u PPOBŽ. PPOBŽ-om je propisano da je u građevinskim područjima naselja gradskog karaktera potrebno težiti gustoći od 30 st/ha, a u ostalim naseljima 15 st/ha. Iz kolone 6. Tablice 5. uočava se da niti jedna jedinica lokalne samouprave još nije dosegla gustoću propisanu PPOBŽ-om te se stoga dodatno potencira kvalitetnije korištenje postojećih građevinskih područja, povećanje gustoće stanovanja i zaštita poljoprivrednih površina od prenamjene.

Poljoprivredne površine su najzastupljenije u prostoru OBŽ što stanovništvu predstavlja potencijal za bavljenje poljodjelstvom. Pri tome poteškoću čine minirane i minski sumnjive površine. Budući da se proces razminiranja provodi kontinuirano, veliki dio obradivih poljoprivrednih površina koje su i bile prioritet u razminiranju je razminiran i tijekom proteklog promatranog razdoblja ponovno uključen u poljoprivrednu proizvodnju. Uključivanje razminiranih poljoprivrednih površina u proizvodnju otvara mogućnosti ekološke proizvodnje jer se radi o površinama koje deset i više godina nisu obrađivane odnosno nisu tretirane niti pesticidima niti umjetnim gnojivima i kao takve predstavljaju veliki potencijal.

U proteklom razdoblju u svrhu poljoprivredne proizvodnje učestala je izgradnja poljoprivrednih građevina čija je izgradnja kroz prostorne planove omogućena izvan granica građevinskih područja. Ovakva izgradnja iako je u svrhu unapređivanja poljoprivredne proizvodnje, smanjuje obradive površine te je stoga potrebno detaljnije planiranje izgradnje izvan granica građevinskih područja kojim bi se

sprječilo neopravdano zauzimanje poljoprivrednih površina i izgradnja građevina koje tijekom korištenja ne mogu opravdati svoju svrhu.

Osječko-baranjska županija sa 27% prostora pokrivenog šumama ispod je državnog prosjeka. Unatoč tome šume kao jedini prirodno obnovljivi resurs predstavljaju veliki ekološki i ekonomski potencijal kojim je neophodno gospodariti na postavkama održivosti. Šumama se gospodari na način propisan Zakonom o šumama ("Narodne novine" broj 140/05., 82/06. i 129/08.), a kroz prostornoplansku dokumentaciju ih se štiti adekvatno propisanim mjerama zaštite.

Šume predstavljaju i područja izuzetnih vrijednosti i raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta. Očuvanje biološke raznolikosti šuma kroz gospodarenje šumama osigurava se na načelima održivog razvitka i održavanjem prirodnog sastava vrsta i njihove prirodne obnove.

Prostor Osječko-baranjske županije obiluje vodama. Najvažniji prirodni vodotoci su rijeke Dunav na istoku i Drava koja prolazi središtem Županije. Iz tog razloga Osječko-baranjska županija pretežitom površinom pripada vodnim područjima slivova Drave i Dunava, a manjim dijelom vodnom području sliva Save. Područje Županije pokrivaju četiri slivna područja: slivno područje "Vuka", slivno područje "Karašica-Vučica", slivno područje "Baranja" i slivno područje "Biđ-Bosut".

3.2. Građevinska područja

3.2.1. Građevinska područja naselja

Kroz praćenje prostornih planova uređenja jedinica lokalne samouprave ovaj Zavod je uočio tendenciju povećavanja površine građevinskih područja naselja. U nastojanju da se ograniči proširivanje građevinskih područja te buduću urbanizaciju prioritetno usmjeri prema popunjavanju i progušćivanju građevinskih područja u

postojećim okvirima, radi njihovog racionalnog korištenja te očuvanja i zaštite poljoprivrednog zemljišta od prenamjene, u PPOBŽ su dani uvjeti za utvrđivanje i korištenje građevinskog područja.

Na osnovu propisane obveze usklađivanja površine građevinskog područja naselja sa smjernicama i kriterijima postavljenim u PPOBŽ, u novoj generaciji PPUG/O, izrađenih između 2003. i 2007. godine, uočeno je značajno smanjenje ukupnih površina u odnosu na tzv. planove stare generacije, no koje ipak redovito ostaje na gornjoj granici PPOBŽ-om dopuštenih vrijednosti (u stanovnika/ha).

3.2.2. Građevinska područja gospodarske namjene

U proteklom razdoblju došlo je do značajnog povećanja broja izgrađenih i planiranih gospodarskih zona diljem Županije, kao rezultat politike sustavnog poticanja njihove izgradnje, s ciljem otvaranja novih radnih mjesta.

Kroz PPOBŽ izgradnja građevina industrije, malog gospodarstva i poduzetništva usmjerava se prioritetno u građevinska područja naselja gospodarske namjene u cilju veće iskorištenosti postojećih zona i postojeće komunalne infrastrukture, ali omogućava se i osnivanje novih gospodarskih zona, izdvojenih od građevinskog područja naselja, koje je potrebno komunalno opremiti.

3.3. Infrastruktura

3.3.1. Promet

Najznačajniji prometni koridor na području Županije je paneuropski prometni koridor Vc, u sklopu kojega je trenutačno u izgradnji autocesta. Za dionicu od Đakova do graničnog prijelaza s Republikom Mađarskom studija o utjecaju na okoliš odabrala je najpovoljniju trasu. Do sada je izvedena dionica od Đakova do Osijeka, a za ostatak trase ishođene su potrebne dozvole za gradnju.

U proteklom promatranom razdoblju za niz trasa državnih cesta koje su bile u fazi istraživanja izrađene su studije u kojima su njihovi planirani koridori i mogućnosti rekonstrukcije detaljnije razmatrani, i to: Građevinsko-tehnička studija Podravske brze ceste, Građevinsko-tehnička studija brze ceste granica Republike Mađarske-Donji Miholjac-Našice, Generalna studija državnih cesta D212 i D213, Studija utjecaja na okoliš brze ceste Našice-Pleternica-Lužani, Studija utjecaja na okoliš za zahvat D2, dionica obilaznice Našica, Studija o utjecaju na okoliš obilaznice Donjeg Miholjca i Studija utjecaja na okoliš obilaznice Belog Manastira.

Od ostalih državnih cestovnih pravaca planske izmjene su pretrpjele četverotračna brza cesta Ormož-Otok Virje-Varaždin-Osijek-Ilok, dvotračna brza cesta na pravcu D53 granični prijelaz Republika Mađarska-Donji Miholjac-Beničanci-čvor Klokočevci, četverotračna brza cesta na pravcu D53 prema Požegi i Novoj Gradiški (Velimirovac-Našice-granica Županije od Nove Ljeskovice na smjeru prema Čaglinu), nove trase državnih cesta D212 i D213, spojna cesta od postojeće D7 do zapadne obilaznice Osijeka sjeverno od Drave.

U željezničkom prometu u proteklom razdoblju obnavljano je više dionica željezničkih pruga. U okviru koridora Vc izrađen je projekt rekonstrukcije dijela postojeće trase željezničke pruge M3 (MP13) Osijek-Strizivojna/Vrpolje. Od ostalih zahvata u završnoj je fazi

izgradnja novog industrijskog kolosijeka koji se odvaja od postojeće željezničke pruge L206 kod stajališta Zoljan za potrebe tvornice cementa "Našicecement" d.d., te je obnovljena željeznička pruga L209 Osijek-Vinkovci koja je bila gotovo potpuno uništena u Domovinskom ratu.

3.3.2. Elektronička komunikacijska infrastruktura

U razdoblju od izrade prethodnog izvješća, uslijed naglog razvoja tehnologije pokretnih komunikacija, ekspanzije tržišta i povećanih potreba za pokrivenošću prostora signalom, javio se i imperativ za razvojem prateće infrastrukture. Samostojeci antenski stupovi izgrađeni su na svim raspoloživim lokacijama, ali potrebe su počele nadilaziti mogućnosti i važeći prostorni planovi postali su ograničavajući element u razvoju elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Kako je Zakonom o elektroničkim komunikacijama ("Narodne novine" broj 73/08.) gradnja, održavanje, razvoj i korištenje elektroničkih komunikacijskih mreža - između ostalog i postavljanje dovoljnog broja samostojecih antenskih stupova - prepoznato kao interes Republike Hrvatske, a s druge strane proizvodi negativan vizualni učinak na stanje u prostoru, od iznimne je važnosti uvjete njihovog postavljanja vrlo precizno prostorno-planski regulirati, da bi se njihov eventualno negativni utjecaj na prostor umanjio. U tu svrhu Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je dopisom KLASA: 350-01/08-02/643, URBROJ: 531-01-08-3 od 19. studenog 2008. godine svim županijama naložilo da žurno pristupe izvanrednim izmjenama i dopunama prostornih planova u dijelu koji se odnosi na elektroničke komunikacije, na temelju ulaznih podataka koji su u svezi s nalogom Ministarstva za potrebe izmjene županijskih planova dostavljeni od strane Udruge pokretnih komunikacija Hrvatske. Kroz Odredbe za provođenje posljednjih izmjena i dopuna PPOBŽ detaljno su propisani uvjeti izgradnje sustava pokretnih elektroničkih komunikacija temeljem zahtjeva operatora, uvažavajući mjere zaštite prostora i stanovništva.

3.3.3. Plinoopskrba

U prethodnom razdoblju započelo se s plinifikacijom dijelova Županije predviđenom PPOBŽ-om, s područjem Baranje kao prvom fazom. Realizacija projekta odvija se predviđenom dinamikom i, sukladno planu i programu HEP-Plina, cijeli prostor Županije bit će pokriven opskrbom plina.

3.3.4. Elektroenergetika

Najveći problem na prostoru Županije u području elektroenergetike su brojni ratom oštećeni objekti, s čijom se obnovom nastavilo u proteklom promatranom razdoblju.

Zakonom o energiji ("Narodne novine" broj 68/01., 177/04., 76/07. i 152/08.), Zakonom o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji ("Narodne novine" broj 152/08.) i Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije ("Narodne novine" broj 67/07.) istaknuto je korištenje obnovljivih izvora i kogeneracije kao interes Republike Hrvatske te su predviđeni financijski poticaji u tu svrhu i mogućnost stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije. Kroz Odredbe za provođenje posljednjih izmjena i dopuna PPOBŽ omogućena je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao

resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije unutar građevinskih područja gospodarske namjena, kao i izvan građevinskih područja pod propisanim uvjetima, izravno temeljem PPOBŽ, kako bi se ubrzala realizacija takvih projekata, koji su prepoznati kao zahvati u prostoru od interesa za Županiju. U skladu s tim, za naredno razdoblje očekuje se znatan porast broja takvih postrojenja na prostoru Županije.

3.3.5. Vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda

Izgradnja vodoopskrbne mreže provodi se sukladno Planu vodoopskrbe na području Županije, koji se pokazao aktualnim. Prilikom realizacije nije se ukazala potreba za promjenama na planiranim trasama. Plan se realizira sukladno konačnom cilju da cijelo područje Županije bude spojeno u jedinstvenu mrežu kojom se osigurava opskrba pitkom vodom.

Odvodnja otpadnih voda na području Županije sustavno se izgrađuje i realizira prema smjernicama iz PPOBŽ, s naglaskom na veće sustave sa zajedničkim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda. Znakovita je činjenica da realizacija sustava odvodnje pritom ne prati adekvatno aktivnosti na širenju vodoopskrbne mreže, što često rezultira povećanim negativnim utjecajima na okoliš.

3.3.6. Korištenje voda i melioracijska odvodnja

Korištenje voda i melioracijska odvodnja provodi se sukladno posebnim propisima kojima su regulirane nadležnosti u izgradnji, korištenju i održavanju infrastrukture za korištenje voda i za zaštitu od štetnog djelovanja voda naseljenih (izgrađenih) mjesta i poljoprivrednih površina. U proteklom razdoblju intenzivirane su aktivnosti na vraćanju u predratno stanje mreže kanala za melioracijsku odvodnju i građevina na njoj, devastirane u Domovinskom ratu. Na navedenim aktivnostima surađivale su Županija i jedinice lokalne samouprave. U tu svrhu izrađeni su Plan navodnjavanja Osječko-baranjske županije i Program uređenja detaljne kanalske mreže u svrhu navodnjavanja i odvodnje na području Osječko-baranjske županije pa se daljnje aktivnosti provode prema dinamici i aktivnostima utvrđenim u navedenim dokumentima. O provedenim aktivnostima podnose se izvješća Županijskoj skupštini, putem nadležnih županijskih tijela.

Osim aktivnosti u nadležnosti Županije i jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije Država putem Hrvatskih voda provodi aktivnosti na izgradnji akumulacija za obranu od poplava u brdskom dijelu Županije prema državnim planovima za upravljanje vodama i posebnim propisima.

3.4. Zaštita

3.4.1. Zaštita prirodne baštine

Na temelju Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05.) Vlada Republike Hrvatske je 2007. godine, na prijedlog Uprave za zaštitu prirode, donijela Uredbu o proglašenju ekološke mreže ("Narodne novine" broj 109/07.). Rješenje Ministarstva kulture o stavljanju pod preventivnu zaštitu prirodnih tokova Mure i Drave, u kategoriji regionalnog parka, datira iz veljače 2008. godine (KLASA: UP/I-612-07/07-33/1282; URBROJ: 532-08-02/01-08-01). Na taj način značajan dio površine Županije

dobiva "dvostruku" zaštitu prirode proglašenu na državnoj razini. Osim toga, u rujnu 2009. godini potpisana je izjava između Republike Mađarske i Republike Hrvatske o uspostavi zajedničkog hrvatsko-mađarskog prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav, kojoj prethodi proglašenje hrvatskog regionalnog parka Mura-Drava.

Navedeni režimi zaštite prirodne baštine u budućnosti rezultirat će preispitivanjem zahvata u prostoru, što će u konačnici produžiti proces realizacija zahvata, a u pojedinim slučajevima može dovesti do odustajanja od pojedinog zahvata. U prvom se redu misli na vodnu stepenicu na rijeci Dravi i uz nju vezanu hidroelektranu kod Osijeka, koje su predviđene Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske te, slijedom Zakonom propisane obveze da svaki prostorni plan mora biti u skladu s prostornim planom šireg područja, planirane i PPOBŽ-om.

3.4.2. Zaštita kulturne baštine

Cijeli prostor Županije obiluje vrijednom spomeničkom i graditeljskom baštinom, bilo da je riječ o sakralnim objektima, dvorcima s hortikulturno uređenim parkovima ili pak drugim kulturno-povijesnim sadržajima.

Stanje nepokretnih kulturnih dobara na području Županije s obzirom na ratne i poratne prilike je relativno zadovoljavajuće, osim pojedinih crkava na području Baranje i u naseljima oko Osijeka, koje su oštećene ili uništene u Domovinskom ratu. Smatramo potrebnim spomenuti i osječku Tvrđu koja je, unatoč pojačanim kontinuiranim ulaganjima, još uvijek u nezadovoljavajućem stanju.

Evidentiranje i zaštita nepokretnih kulturnih dobara provodi se kontinuirano, a financira se iz različitih izvora: vlasnici građevina, lokalna samouprava, gradovi, Županija, Ministarstvo kulture. Međutim, napore na obnovi, revitalizaciji i privođenju namjeni zaštićenih objekata ne može se ocijeniti zadovoljavajućima, čemu je uzrok ponajprije u činjenici da financijska podrška za to najčešće pada isključivo na teret samih vlasnika objekata, koji u pravilu ne raspolažu dostatnim sredstvima.

3.4.3. Zaštita izvorišta

Prema Zakonu o vodama ("Narodne novine" broj 107/95. i 150/05.) na područjima na kojima se nalazi izvorište vode za javnu vodoopskrbu nadležne jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave obvezne su donijeti odluku o zaštiti izvorišta prema odredbama Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine" broj 55/02.).

U promatranom razdoblju donesene su sljedeće odluke:

- Odluka o zonama zaštite izvorišta na području Đakova ("Službeni glasnik" Grada Đakova broj 4/06.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Široko Polje" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 9/06.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Crpilište Prosine" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 13/06.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 13/06.),
- Odluka o zaštiti izvorišta pitke vode "Jarčevac" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 13/06.),

- Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta "Semeljci" ("Službeni glasnik" Općine Semeljci broj 7/06.),
- Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta "Cerić" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 12/08.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Bilje-Konkološ" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 1/10.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Crpilište Livade" ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 1/10.).

Zone sanitarne zaštite izvorišta iz navedenih odluka sastavni su dio PPOBŽ, a slijedom toga i PPUG/O.

U svrhu zaštite prostora oko izvorišta za koje nisu provedeni istražni radovi prema posebnom propisu u PPOBŽ utvrđene su zone preventivne zaštite. Odredbama za provođenje PPOBŽ propisano je da se na prostoru zona preventivne zaštite izvorišta do donošenja odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta uvjeti korištenja i gradnje utvrđuju sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom za III. zonu sanitarne zaštite.

U međuvremenu je stupio na snagu novi Zakon o vodama ("Narodne novine" broj 153/09.), koji u svojim prijelaznim i završnim odredbama zadržava važećim Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, a time i sve odluke o zonama sanitarne zaštite donesene temeljem njega.

3.5. Najvažniji problemi vezani uz stanje u prostoru

3.5.1. Neusklađenost i nedostaci regulative

Izrada PPOBŽ trajala je u razdoblju od 1996. - 2001. godine. Nakon donošenja PPOBŽ intenzivirane su aktivnosti na prostornom planiranju u jedinicama lokalne samouprave što je rezultiralo da su do sredine 2007. godine izrađeni i doneseni svi PPUG/O. Svi navedeni prostorni planovi izrađeni su na postavkama Starog zakona i Pravilnika koji je kao podzakonski akt donesen temeljem Starog zakona. Zakon o prostornom uređenju i gradnji donosi prvenstveno novosti u pogledu sadržaja prostornih planova, čemu Pravilnik još uvijek nije prilagođen.

Nadalje, u posljednjem četverogodišnjem razdoblju došlo je do izmjene velikog broja zakona prvenstveno u svrhu usklađivanja sa europskom zakonskom regulativom i europskim standardima. Dio propisa koji propisuju standard prostornih planova nije pratio ove izmjene. Osim toga Zakon o prostornom uređenju i gradnji propisuje izradu prostornih planova (ali i svih zahvata u prostoru) u skladu sa posebnim propisima, čiji okvirni popis se daje u nastavku:

- Zakon o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07. i 38/09.),
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" broj 86/06.),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 66/01., 87/02., 48/05., 90/05. i 152/08.),
- Zakon o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" broj 36/95., 109/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 26/03., 82/04., 178/04. i 38/09.),
- Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 110/07.),
- Zakon o zaštiti zraka ("Narodne novine" broj 178/04. i 60/08.),

- Zakon o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 58/93., 33/05., 107/07. i 38/09.),
- Zakon o zaštiti na radu ("Narodne novine" broj 59/96., 94/96., 114/03., 100/04. i 38/09.),
- Zakon o vodama ("Narodne novine" broj 153/09.),
- Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05. i 139/08.),
- Zakon o zaštiti od buke ("Narodne novine" broj 30/09.),
- Zakon o šumama ("Narodne novine" broj 140/05., 82/06. i 129/08.),
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99., 151/03. i 157/03.)
- Zakon o otpadu ("Narodne novine" broj 178/04., 111/06. i 60/08.),
- Zakon o javnim cestama ("Narodne novine" broj 180/04., 82/06., 138/06., 146/08., 152/08., 38/09., 124/09. i 153/09.),
- Zakon o željeznici ("Narodne novine" broj 123/03., 194/03., 30/04. i 79/07.),
- Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda ("Narodne novine" broj 109/07. i 132/07.),
- Zakon o elektroničkim komunikacijama ("Narodne novine" broj 73/08.),
- Zakon o elektroničkim medijima ("Narodne novine" broj 112/03., 79/07., 32/08. i 65/09.),
- Zakon o pošti ("Narodne novine" broj 172/03., 15/04., 92/05. i 63/08.),
- Zakon o energiji ("Narodne novine" broj 68/01., 177/04., 76/07. i 152/08.),
- Zakon o tržištu električne energije ("Narodne novine" broj 177/04., 76/07. i 152/08.),
- Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji ("Narodne novine" broj 152/08.),
- Zakon o igralištima za golf ("Narodne novine" broj 152/08.),
- Zakon o rudarstvu ("Narodne novine" broj 75/09.),
- Zakon o obrani ("Narodne novine" broj 33/02. i 58/02.-ispravak, 76/07. i 153/09.),
- Zakon o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04., 79/07. i 38/09.).

Iz popisa se uočava da je većina navedenih propisa pretrpjela stanovite izmjene u posljednjih dvije ili tri godine što je dovelo do njihove međusobne neusklađenosti, kao i neusklađenosti prostornog plana s nekim od posebnih propisa. Pritom se zakonom predviđeni podzakonski akti ne donose u propisanim rokovima ili se uopće ne donose. Propisi iz područja prostornog planiranja ne prate dovoljno ažurno izmjene drugih propisa, što dovodi do nemogućnosti poštivanja svih propisa prilikom izrade prostornih planova.

3.5.2. Izrada i donošenje prostornoplanske dokumentacije

Svi strateški dokumenti prostornog uređenja za područje OBŽ izrađeni su po sadržaju koji je temeljem Starog zakona propisan Pravilnikom. Od stupanja na snagu Zakona, sadržaj prostornog plana određen je Zakonom, pri čemu je nejasno treba li ga dopuniti elementima propisanim Pravilnikom koji je i nadalje u primjeni. Obvezni prilozi prostornom planu su obimni i nepotrebno povećavaju sadržaj plana, a većinom se radi o elementima koji se kroz izradu prostornog plana izrađuju kao zasebni dokumenti.

Procedura izrade prostornog plana propisana Zakonom je dugotrajna, a u isto vrijeme u određenim područjima nejasna i nedorečena.

Dodatan problem predstavlja izrada izmjena i dopuna važećih planova. Pokretanju izrade prethodi donošenje odluke kojom se definira obuhvat izmjena. Sadržaj odluke

kojom se pokreće izrada izmjena i dopuna prostornog plana također je propisan Zakonom. Odluku je potrebno dostaviti tijelima i osobama određenim posebnim propisom s pozivom da dostave zahtjeve (podatke, planske smjernice i propisane dokumente) za izradu predmetnih izmjena i dopuna prostornog plana. Problemi nastaju kada dostavljeni zahtjevi izlaze iz obuhvata izmjena i dopuna utvrđenih odlukom. Budući da Zakon nije u tom pogledu dorečen, nejasno je kako postupiti u navedenom slučaju.

3.5.3. Neusklađenost podataka

Tijekom rada Zavoda, prilikom pregleda web stranica raznih tijela i institucija, te prilikom kontakata s upravnim tijelima Županije uočene su razlike u evidencijama analognih prostornih podataka koje svaka institucija ili tijelo vodi za svoje potrebe.

Kako bi se osigurala pouzdanost i opća mjerodavnost podataka Osječko-baranjska županija ima potrebu uvođenja jedinstvenog sustava formiranja, pohrane i obrade podataka, koji će potom biti dostupni krajnjim korisnicima. U tu svrhu neophodno je izraditi program razvoja informacijskog sustava Županije koji bi na temelju osnovnog geoinformacijskog sustava (GIS) integrirao prostorne, gospodarske, društvene i ine sastavnice prostora i utvrdio pravila ustupanja i korištenja tih podataka.

Opisana baza podataka služila bi svim upravnim tijelima Županije i ostalim vanjskim korisnicima u svrhu obrade podataka i izrade službenih evidencija, materijala i dokumenata.

Potreba uspostave ovakvog sustava potvrđena je i kroz suradnju sa susjednim županijama i susjednim državama na raznim zajedničkim projektima gdje se posebno istakao problem naše Županije zbog nepostojanja jedinstvenog geoinformacijskog sustava za pohranu i obradu podataka.

Nužnost formiranja jedinstvenog geoinformacijskog sustava potvrđuju i iskustva Zavoda koji je prilikom prikupljanja podataka za izradu prostornih planova od Državne geodetske uprave, u proteklih 10 godina, dobivao nekoliko puta drugačije podatke o državnoj granici s Republikom Srbijom na Dunavu.

3.5.4. Dimenzioniranje građevinskih područja

U poglavlju 3.1. "Stanje prostora Osječko-baranjske županije" navedeno je da su u PPUG/O granice građevinskih područja već utvrđene u maksimalnim površinama koje su omogućene PPOBŽ-om. Unatoč tome i nadalje se u jedinicama lokalne samouprave pokreću inicijative za proširenjem građevinskih područja naselja, a kada se utvrdi da za to nema opravdanih prostornih pokazatelja, nastoje se pronaći načini za osnivanje novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja određenih namjena.

Budući da je Osječko-baranjska županija poljoprivredni kraj ovakve trendove treba svesti na najmanju moguću mjeru i težiti što veće površine poljoprivrednog zemljišta privesti osnovnoj namjeni, odnosno poljoprivrednoj proizvodnji, a za građenje koristiti prvenstveno raspoložive površine unutar već izgrađenih građevinskih područja.

3.5.5. Bespravna gradnja

Problem bespravne gradnje na području Osječko-

baranjske županije nije izražen u tolikoj mjeri kao na području nekih drugih županija, ali usprkos tome ocjenjuje se prisutnim i bitnim.

Činjenica je da bespravna gradnja na prostoru Osječko-baranjske županije postoji i da će, nažalost, ostati u prostoru još dugu niz godina. Radi se o pojavi koju nije moguće lako niti brzo riješiti. Uvjeti za rješavanje, zaustavljanje i konačno sprečavanje bespravne gradnje je ispunjenje niza nužnih preduvjeta: uređenje vlasničkih i zemljišnih knjiga, provođenje urbane komasacije, učinkovit inspeksijski nadzor, utvrđivanje gradnje bez potrebnih dozvole kao kazneno djelo, podizanje morala i svijesti građana, stvaranje potrebnih ekonomskih preduvjeta za ostvarenje navedenog, a prvenstveno podizanje ekonomske moći pojedinca, što rezultira iz ekonomski jačeg i bogatijeg društva.

Preduvjet u sprječavanju nastajanja bespravne gradnje prije svega je izrada i donošenje prostorno planske dokumentacije na područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. U tom pogledu učinjen je značajan pomak u promatranom proteklom razdoblju. Izrađeni su i doneseni svi prostorni planovi jedinica lokalne samouprave unutar kojih su građevinska područja utvrđena u granicama već postojeće izgradnje s mogućnošću gradnje novih zgrada na novoformiranim dijelovima građevinskih područja. Na taj način je stanovnicima omogućena legalizacija bespravno sagrađenih zgrada, naravno uz Zakonom propisanu proceduru i plaćanja odgovarajućih taksa, pristojbi i doprinosa, što jedinicama lokalne samouprave može povećati priljev proračunskih sredstava. Značajan doprinos u tom smjeru je skraćena procedura za legalizaciju bespravne gradnje koja je Zakonom obrađena kao posebna kategorija. Smanjivanju nastajanja bespravne gradnje doprinijelo je i intenzivno medijsko praćenje rušenja bespravne gradnje diljem Države koje je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja i gradnje provodilo kao mjeru sprječavanja bespravne gradnje i mjeru sanacije okoliša devastiranog neprimjerenom bespravnom gradnjom.

3.5.6. Demografija

I u ovom Izvješću OBŽ kao i u svim prethodnim posebno je bitno istaknuti demografski problem, jer je stanovništvo osnova svakog razvitka i djelovanja u prostoru.

Iz Tablice 2. vidljiv je trend povećanja broja stanovništva na području Osječko-baranjske županije, unatoč podacima Državnog zavoda za statistiku o sustavnom godišnjem negativnom prirodnom priraštaju, kako na području naše županije tako i u cijeloj Državi. Povećanje broja stanovnika može se pripisati pozitivnim migracijskim procesima iz drugih županija ili čak iz drugih država.

Prema uobičajenim demografskim mjerilima, osim negativnog prirodnog priraštaja, stanovništvo Županije ima obilježje duboke starosti, s tendencijom daljnjeg starenja, tako da su svi problemi vezani uz demografsku sliku Županije još uvijek aktualni.

Prema jednom od prostornih pokazatelja: G_{nst} , gustoći stanovništva, koji je definiran Pravilnikom, iz Tablice 2. uočava se i neravnomjerna naseljenost Županije. Većina stanovništva koncentrirana je u gradovima, među kojima, razumljivo, prednjači Osijek kao administrativno središte Grada i Županije. Prema brojčanim podacima gustoća je gotovo 6 puta veća u gradovima nego u općinama, što je uzrok neravnomjernom razvitku područja Županije.

Za smanjivanje negativnih demografskih kretanja (jer za njihovo sprječavanje potrebno je daleko veće vremensko razdoblje) potrebno je u što većoj mjeri primjenjivati sve državne poticajne mjere i programe, prvenstveno vezane uz gospodarski razvoj, a time i na poboljšanje ekonomske situacije u cjelini.

Budući da je Osječko-baranjska županija pretežito orijentirana poljoprivredi, nužno bi bilo stanovništvo zadržati u ruralnim sredinama, što se prema prostornim pokazateljima ne događa. Za ovu mjeru je osim primjenjivanja poticajnih sredstava za povećanje prirodnog prirasta neophodno pozitivnim gospodarskim trendovima poticati poljoprivrednu proizvodnju, što je više moguće primjenjivati državne i europske poticajne programe te koristiti poticajna sredstva iz svih dostupnih izvora.

3.5.7. Minirana područja

Prema podacima iz studenog 2009. godine Ukupna površina preostalih minski sumnjivih površina na području naše Županije iznosi 167,21 km² ili 5,1% teritorija Županije.

Razminiranje se vrši još od 1998. godine, prema planovima razminiranja koji se donose svake godine na nivou Države. Postupak razminiranja se sastoji iz tehničkog izvida terena kojim se utvrđuju vrste daljnjih postupaka na razminiranju ili se površina isključuje iz minski sumnjive površine i proglašava "isključenom".

Prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje u razdoblju od 01.01.2005. do 23.11.2009. u 167 projekata razminiranja u Osječko-baranjskoj županiji razminirana je površina od 30,12 km².

Iako se razminiranje provodi stalno i sustavno vidljivo je da će, zbog izuzetno kompleksnog procesa, za razminiranje cjelokupnog minski sumnjivog područja u Županiji trebati više desetaka godina.

Veliki problem vezan uz minirana i minski sumnjiva područja su minske nesreće koje su najčešće vezane i uz ljudske tragedije, s tjelesnim ozljedama, a često i smrtno stradalima. Prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje u razdoblju od 01.01.2005. do 23.11.2009. godine dogodile su se tri minske nesreće, dvije s teškim tjelesnim ozljedama i jedno smrtno stradavanje. Potrebno je istaći da se broj nesreća kroz godine smanjuje što je moguće pripisati aktivnostima nadležnih službi prije svega na obilježavanju minski sumnjivih područja, a potom i dobrom promidžbom kojom se doprinijelo da je stanovništvo Županije shvatilo ozbiljnost postavljenih natpisa.

Evidentno je da će problemi vezani uz minirana područja biti još dugo prisutni u našoj Županiji, pogotovo zbog toga što poljoprivreda spada među važnije gospodarske aktivnosti Županije, a minirane poljoprivredne površine još su razmjerno velike i uz šume čine najveći dio miniranih i minski sumnjivih površina.

S druge strane, minirane površine treba shvatiti i kao površine s velikim potencijalom za ekološki (organski) uzgoj hrane, pošto se radi o tlu koje već dugi niz godina nije tretirano nikakvim kemijskim sredstvima.

O problematici razminiranja godišnje se Skupštini Osječko-baranjske županije podnose informacije te ju kroz ovo Izvješće OBŽ nije potrebno detaljnije obrađivati.

Bitno je istaknuti činjenicu da je i nadalje potrebno sustavno djelovati u smjeru razminiranja miniranih i minski sumnjivih površina kako bi se iste što prije privele namjeni utvrđenoj u prostorno planskoj dokumentaciji odnosno kako bi ih se što prije integriralo u opći društveni i gospodarski razvitak Županije.

3.5.8. Ekologija

Najveći ekološki problemi na području Županije prouzročeni su elementarnim nepogodama kao što su poplave, suše, požari i sl. Svaki od navedenih incidenata za posljedicu ima nepovoljne učinke na prostor koji iziskuju dodatni ljudski angažman i ulaganje dodatnih sredstava u sanaciju.

I nadalje je potrebno kao ekološke probleme istaknuti problem neadekvatnog zbrinjavanja otpada i problem nepročišćavanja otpadnih voda.

Detaljnije prikaze stanja i aktivnosti vezanih uz pojedinačne elementarne nepogode, zaštitu okoliša, a kroz to i stanje zbrinjavanja otpada, stanje pročišćavanja otpadnih voda kao i stanje drugih sastavnica okoliša obrađuje se kroz posebna izvješća i informacije koje se upućuju Skupštini Osječko-baranjske županije. Kroz navedena izvješća i informacije obrađuju se i aktivnosti za sanaciju prostora a pretpostavka za njihovu realizaciju su prostorni planovi.

Kroz prostornoplansku dokumentaciju predviđaju se mjere zaštite prostora koje trebaju doprinijeti sprječavanju nastajanja elementarnih nepogoda koliko god se to kroz prostorno planiranje može predvidjeti, što još jednom naglašava potrebu pravovremenog i dugoročnog planiranja korištenja i zaštite prostora prvenstveno na postavkama održivog razvitka.

3.6. Prikaz ostvarenja Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Osječko-baranjske županije iz prethodnog razdoblja

Programom mjera u poglavlju kojim se predviđa izrada i donošenje novih dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, nisu obuhvaćeni dokumenti prostornog uređenja niti zahvati u prostoru koji su predmet pojedinačnih programa mjera za unapređenje stanja u prostoru općina i gradova, a u nastavku se daje osvrt na izvršavanje Programom mjera utvrđenih obaveza.

3.6.1. Izmjene i dopune Prostornog plana Osječko-baranjske županije

Prostorni plan Osječko-baranjske županije donesen je početkom 2002. godine ("Županijski glasnik" broj 1/02.). Programom mjera predviđena je izrada njegovih izmjena i dopuna pri čemu je nositelj izrade Županijski Zavod za prostorno uređenje, a rok prosinac 2006. godine. Izrada Izmjena i dopuna Prostornog plana Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: IDPPOBŽ) pokrenuta je u roku propisanom Programom mjera. Stupanjem na snagu Zakona o prostornom uređenju i gradnji promijenjene su nadležnosti kao i sadržaj prostornog plana. Nositelj izrade prema Zakonu je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, a izrađivač Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije.

U postupku izrade i donošenja IDPPOBŽ provedene su prethodne, javna i ponovna javna rasprava. Pribavljena su mišljenja i prethodne suglasnosti kako je to propisano člancima 94. i 95. Zakona. Temeljem članka 95. Zakona Župan Osječko-baranjske županije je dana 11. veljače 2010. godine Zaključkom (KLASA: 350-04/09-01/1; URBROJ: 2158/1-01-02-10-7) utvrdio Konačni prijedlog IDPPOBŽ koji je potom prosljeđen u Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u svrhu ishoda suglasnosti prema članku 97. Zakona. Po pribavljenoj Suglasnosti (KLASA: 350-02/10-11/4; URBROJ: 531-06-10-4 AMT od 13. travnja 2010. godine) IDPPOBŽ je upućen Skupštini Osječko-baranjske županije na donošenje.

3.6.2. Stavljanje izvan snage (dijela) Generalnog urbanističkog plana Valpovo-Belišće-Bistrinci

Generalni urbanistički plan Valpovo-Belišće-Bistrinci ("Službeni glasnik" Općine Valpovo broj 2/76., 1/89. i 8/89. i "Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 4/96; u daljnjem tekstu: GUP), izrađen je za plansko razdoblje do 2000. godine. Njegove planske postavke počivale su na prostorno-teritorijalnom i administrativnom uređenju koje je bilo u trenutku izrade GUP-a (1976. godina), odnosno pretpostavci da će Valpovo, Belišće i Bistrinci formirati ekonomski i prostorno zavisnu konurbaciju. Gospodarske i društvene projekcije tadašnjeg društveno-ekonomskog uređenja u GUP-u su rezultirale planiranjem velikih površina za izgradnju višestambenih objekata i razvoj industrije na prostoru između Valpova i Belišća.

Po sadašnjoj teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, prostor obuhvata GUP-a je na području dva Grada: Belišća i Valpova. Za područja gradova Valpova i Belišća usvojeni su i nalaze se u primjeni:

- Prostorni plan uređenja Grada Valpova ("Službeni glasnik" Grada Valpova broj 3/03.),
- Prostorni plan uređenja Grada Belišća ("Službeni glasnik" Grada Belišća broj 8/03.),
- Urbanistički plan uređenja Grada Valpova ("Službeni glasnik" Grada Valpova broj 11a/03.) i
- Urbanistički plan uređenja Grada Belišća ("Službeni glasnik" Grada Belišća broj 1/04.).

Po donošenju navedenih planova GUP je prestao važiti po sili Starog zakona u dijelovima koji su u obuhvatu urbanističkih planova uređenja. Dijelove koji su izvan obuhvata urbanističkih planova trebalo je Starim zakonom propisanom procedurom staviti izvan snage.

Procedura stavljanja izvan snage GUP-a započeta je temeljem Programa mjera, a završena je donošenjem Odluke o stavljanju izvan snage Generalnog urbanističkog plana Valpovo-Belišće-Bistrinci koju je Skupština Osječko-baranjske županije donijela na 10. sjednici 04. travnja 2005. godine, a objavljena je u "Županijskom glasniku" broj 6/05.

3.6.3. Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode "Kopački rit"

Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode "Kopački rit" (u daljnjem tekstu: PP "Kopački rit") obuhvaća zaštićeno područje Parka prirode, a u sklopu njega i posebni zoološki rezervat. Park prirode obuhvaća prostor poplavnih šuma uz tok Drave i Dunava. Park prirode je unesen u međunarodne dokumente, kroz Ramsarsku konvenciju o zaštiti močvarnih staništa. Namjena i organizacija prostora utvrđena je u skladu s

novim spoznajama i pristupima zaštiti prirode, te su utvrđene mjere korištenja, uređenja i unapređenja zaštite okoliša.

PP "Kopački rit" Odlukom je donio Hrvatski sabor 17. veljače 2006. godine. Odluka je objavljena u "Narodnim novinama" broj 24/06. Provedba PP "Kopački rit" u nadležnosti je Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. Uvid u isti može se dobiti i u ovom Zavodu, a dostupan je i na web stranici Zavoda.

3.6.4. Prostorni plan područja posebnih obilježja Rekreativsko područje "Drava"

Prostor rekreativskog područja "Drava" je u PPOBŽ prepoznat kao prostor velike estetske vrijednosti sa izuzetno atraktivnim prirodnim rekreativskim potencijalom. Karakteristike područja su pored vrijednog krajolika karakterističnog za ovo područje i sklopovi šuma, ritski oblici, rijeke te raznolikost biljnog i životinjskog svijeta.

Područje se proteže od ušća Karašice u Dravu do zimske luke u Osijeku kroz jedinice lokalne samouprave: Grad Osijek i Općine Petrijevci i Darda. U njegovom sastavu su i dijelovi građevinskih područja različitih sadržaja. Preostali prostor se osim za potrebe udruga (lovačke, športsko-ribolovne i dr.) impulsivno i spontano koristi u rekreativske svrhe. U međuvremenu prostor je uključen u Nacionalnu ekološku mrežu i preventivno zaštićeni Regionalni park Mura-Drava.

U svrhu očuvanja prirodnih vrijednosti, a ujedno i omogućavanja korištenja prostora ne samo za potrebe odmora i rekreacije, već i za potrebe turizma ocijenjeno je da bi se ovaj prostor kroz izradu prostornog plana trebao dalje istražiti i detaljnije osmisliti s ciljem očuvanja prirodnih vrijednosti i višenamjenskog korištenja rijeke Drave.

Izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja Rekreativskog područja "Drava" (u daljnjem tekstu: PP Rekreativsko područje "Drava") do danas nije pokrenuta ali za potrebe osmišljavanja prostora u obuhvatu izrađeni su elaborati:

- osnove za izradu PP Rekreativsko područje "Drava" - izradio Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek, Vijenac Paje Kolarića 5a, prosinac 2004. godine,
- Analiza i prijedlog korištenja prostora uz rijeku Dravu za potrebe izrade PP Rekreativsko područje "Drava" - izradio "Heksagram" d.o.o. Osijek, Gornjodravka obala 90a, prosinac 2004. godine.

3.6.5. Koncept suradnje gradova, regija i luka u Podunavlju

09. i 10. prosinca 2009. godine Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije i Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje bili su domaćini seminara/radionice u okviru transnacionalnog projekta IPA SEE Donauregionen+. Riječ je o projektu koji je proizašao iz Arge Donau (Radne Zajednice Podunavskih zemalja) koja je utemeljena u svibnju 1990. godine kao udruga regija u slivu Dunava. Republika Hrvatska punopravna je članica te zajednice od svibnja 1991. godine.

U listopadu 2002. godine tadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja u suradnji s tadašnjim državnim Zavodom za prostorno uređenje objavilo je prvi

rad o rezultatima istraživanja hrvatskog dijela Podunavlja. Osnovana je stručna radna skupina "Prostorno uređenje u okviru Radne Zajednice" koja je preuzela zadaću izrade projekta "Koncept suradnje regija, gradova i luka u Podunavlju", međutim taj projekt tada nije zaživio.

Projekt Donauregionen+ nastavak je prvog projekta Donauregionen u kojem Republika Hrvatska nije sudjelovala. Prvi projekt je izvršio procjenu stanja i tipološku identifikaciju problema u 5 podunavskih zemalja te ukazao na potrebu za novim projektom, Donauregionen+, u cilju integriranja i ravnomjernog razvoja svih podunavskih regija, kao i uključivanja podunavskih zemalja koje nisu sudjelovale u okviru prvog projekta DONAUREGIONEN. Prema planu ARGE članica, novi projekt Donauregionen+ će predstavljati sintezu koncepta prostornog planiranja unutar Podunavskog bazena. Koncept pokriva sektore okoliša, naseljenosti i naselja, transporta, tehničke infrastrukture i gospodarstva, te konačno i identifikaciju zajedničkih projekata u navedena 4 sektorska područja. U projektu sudjeluje 19 partnera iz 10 zemalja, s nositeljem projekta - Ministarstvom regionalnog razvoja Republike Slovačke.

Osječko-baranjskoj županiji, skupa s Vukovarsko-srijemskom, iznimno je bitno sudjelovati u ovom projektu, kako Republika Hrvatska ne bi bila izostavljena niti s jedne karte podunavskih regija i gradova. Osim što je ovaj projekt svakako bitan za afirmaciju Republike Hrvatske kao podunavske zemlje, on je ujedno i temelj za buduće infrastrukturne projekte koji će se moći financirati iz Strukturnih fondova.

3.6.6. Program zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije

Program zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije donijela je Skupština Osječko-baranjske županije na 7. sjednici 19. prosinca 2005. godine na temelju Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 82/94. i 128/99.). Sažetak Programa zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije objavljen je u "Županijskom glasniku" broj 17/05.

Program zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije se, široko sagledavši stanje okoliša, bavi kompleksnom problematikom njegove zaštite kroz zadane ciljeve, zadaće, programske smjernice i prioritetne mjere u odabranom pristupu procesu zaštite okoliša. Glavni sudionici u provedbi mjera su: ispred Županije: Upravni odjel za poljoprivredu i gospodarstvo, Agencija za razvoj, te Upravni odjel za prostorno uređenja, zaštitu okoliša i graditeljstvo (kao pravni sljednik Zavoda za prostorno uređenja), potom Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Osijek, Hrvatski centa za čistiju proizvodnju, kao i sva druga poduzeća i udruge koje mogu pružiti potrebnu konzultacijsku uslugu u osmišljavanju okolišno prihvatljivijeg poslovanja.

O provođenju Programa zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije podnose se izvješća Županijskoj skupštini. Program zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije dostupan je na web stranici Županije.

3.6.7. Plan intervencija u zaštiti okoliša Osječko-baranjske županije

Plan intervencija u zaštiti okoliša Osječko-baranjske županije donijela je Skupština Osječko-baranjske županije

na 10. sjednici 07. srpnja 2006. godine temeljem poglavlja V. točke 5. Plana intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 82/99., 86/95. i 12/01.), a objavljen je u "Županijskom glasniku" broj 9/06.

Planom intervencija u zaštiti okoliša Osječko-baranjske županije obuhvaćena su samo ozbiljna ugrožavanja okoliša čije posljedice zahtijevaju angažman Županije, a temeljen je na općinskim i gradskim planovima intervencija gdje se izvori opasnosti selekcioniraju prema ozbiljnosti posljedica sukladno APELL procesu.

Plan intervencija u zaštiti okoliša Osječko-baranjske županije dostupan je na web stranici Županije.

3.6.8. Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija

Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Osječko-baranjske županije izrađena je kao stručna podloga za izradu Plana zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije. Iste je razmatrala Skupština Osječko-baranjske županije na 7. sjednici 19. prosinca 2005. godine. Zaključci o razmatranju i donošenju objavljeni su u "Županijskom glasniku" broj 17/05. a elaborati dostavljeni nadležnim službama na provođenje. Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije je ažuriran 06. listopada 2006. godine ("Županijski glasnik" broj 10/06.).

Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije dostupni su na web stranici Županije.

3.6.9. Županijski program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima

Obveza izrade ovog dokumenta na razini Županije propisana je mjerom 2. poglavlja XIII. Nacionalnog programa za Rome koji je Vlada Republike Hrvatske zaključkom donijela 16. listopada 2003. godine.

Program aktivnosti mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija nastanjenih Romima za Osječko-baranjsku županiju donijela je skupština Osječko-baranjske županije 15. srpnja 2005. godine. Isti je upućen nadležnim službama na provođenje. Dinamika provedbe utvrđuje se na državnoj razini, a u velikoj mjeri ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima.

O provedbi Programa se podnose izvješća Državnom povjerenstvu za Rome.

3.6.10. Program zaštite prirode na području Osječko-baranjske županije

Program zaštite prirode na području Osječko-baranjske županije je u izradi. Nositelj izrade je Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije. Program zaštite prirode na području Osječko-baranjske županije, temeljem članka 151. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05. i 139/08.), treba razmatrati Skupština Osječko-baranjske županije. Program zaštite prirode na području Osječko-baranjske županije uvršten je u Plan rada Skupštine Osječko-baranjske županije za 2010. godinu ("Županijski glasnik" broj 16/09.).

3.6.11. Program zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti na području Osječko-baranjske županije

Problematika zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti bit će obrađena Programom zaštite prirode na području Osječko-baranjske županije, te se potom postavlja pitanje opravdanosti izrade Programa zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti kao zasebnog dokumenta. Iz navedenog razloga izrada istog nije pokretana.

3.6.12. Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta otpada na području Osječko-baranjske županije

Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta otpada na području Osječko-baranjske županije donijela je Skupština Osječko-baranjske županije na 7. sjednici 19. prosinca 2005. godine, a sažetak Plana sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta otpada na području Osječko-baranjske je objavljen u "Županijskom glasniku" broj 17/05. i dostupan je na web stranici Županije.

Praćenje provedbe Plana sanacije, provodi se kroz izvješća, a posljednje izrađeno je Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007.-2014. godine u 2007. i 2008. godini ("Županijski glasnik" broj 15/06.).

3.6.13. Vodnogospodarski plan navodnjavanja Osječko-baranjske županije

Plan navodnjavanja područja Osječko-baranjske županije donijela je Skupština Osječko-baranjske županije na 8. sjednici 11. ožujka 2006. godine. Sažetak plana objavljen je u "Županijskom glasniku" broj 3/06.

Plan navodnjavanja područja Osječko-baranjske županije donesen je na postavkama Nacionalnog plana navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj s ciljem definiranja smjernica, kriterija i ograničenja za planski razvitak navodnjavanja u svrhu organiziranja napredne poljoprivredne proizvodnje i korištenja voda u njezinu svrhu.

3.6.14. Agroekološka osnova Osječko-baranjske županije

Plan navodnjavanja Osječko-baranjske županije sadrži podatke o tlu s pedološkom kartom na kojoj je kartirana jedinica tlo, kao i podatke o pripremi zemljišta u svrhu korištenja za navodnjavanje. Osječko-baranjska županija od 2003. godine provodi projekt "Analiza tla kao preporuka gnojidbi", te je stvorena velika baza podataka o tlu. Prema navedenom ocijenjeno je da u sadašnjim uvjetima nema potrebe za pokretanje izrade Agroekološke osnove Osječko-baranjske županije kao zasebnog dokumenta.

3.6.15. Osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na temelju Studije potencijalnosti mineralnih sirovina Osječko-baranjske županije

Obveza jedinica područne (regionalne) samouprave da za svoja područja izrade rudarsko-geološke studije propisana je Zakonom o rudarstvu, a potrebno ih je izraditi u skladu sa Strategijom gospodarenja mineralnim sirovinama. Osječko-baranjska županija će pokrenuti postupak izrade navedene Studije, nakon što osigura potrebna financijska sredstva.

3.7. Ocjena dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata

3.7.1. Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske, izrađeno još 2003. godine ocjenjuje potrebnim pristupiti izradi nove Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Razloga za to je više, a najvažniji su:

- uspostavljanje suodnosa s dokumentom "Perspektiva europskog prostornog razvoja",
- provjera i usklađivanje zahtjeva iz prostornih planova županija,
- osiguranje okvira za prostornu dimenziju razvoja gospodarstva u suglasju s novom Regionalnom razvojnom strategijom Hrvatske,
- odrediti nacionalni kontekst prostornog planiranja kao "input" u županijske/regionalne planerske smjernice i strategije te gradske smjernice i strategije i sl.

Usprkos izraženim zahtjevima za novom Strategijom i Programom, prema našim saznanjima izrada novih kao niti novelacija donesenih još nije pokrenuta. Postavke Strategije i Programa prostornog uređenja u većoj mjeri su unesene u Prostorni plan Osječko-baranjske županije. Dijelom su i realizirane ili su u postupku realizacije. Međutim, do konkretnih problema se dolazi kod infrastrukture državnog značaja koja je u suprotnost sa, u novije vrijeme zaštićenim dijelovima prirode pri čemu se prvenstveno misli na pitanje planirane izgradnje višenamjenskih vodnih stepenica na Dravi kod Osijeka i Donjeg Miholjca, a vezano uz njih i elektroenergetskih objekata. Ovi zahvati utvrđeni su Strategijom i Programom kao građevine od interesa za Državu i kao takvi preneseni u Prostorni plan Osječko-baranjske županije, a potom i u sve prostorne planove užih područja. Budući da su planirani u prostoru, svi zahvati koji su u međuvremenu poduzimani imali su obvezu prilagođavanja planiranim vodnim stepenicama. Konkretno, niveleta mosta preko rijeke Drave u Belišću se morala podići za cca 2m što je povećalo investiciju za cca 4.000.000,00 kuna. Slično se događa i sa cestovnim mostom na Vc koridoru čija se izgradnja očekuje. Međutim, s obzirom na interese posredno Republike Mađarske, a neposredno Europske unije o zaštiti prostora rijeke Drave, evidentno je da je realizacija vodne stepenice kod Donjeg Miholjca nemoguća, a realizacija akumulacije kod Osijeka upitna.

Zbog sličnih razloga (blizina granice sa Republikom Srbijom, utjecaj na prirodu i okoliš, odabir energenta i sl.) ocjenjuje se upitnim i Strategijom i Programom planirana izgradnja termoelektrane na lokaciji "Tanja" (alternativno na lokaciji Dalj).

Prilikom izrade izmjena i dopuna Strategije i Programa treba preispitati opravdanost planiranja navedenih zahvata u prostoru.

Vezano uz probleme koji se moraju riješiti na razini Države jedan od najznačajnijih problema je i pitanje razgraničenja i državne granice na Dunavu, koja do danas nije riješena.

Dakle, općenito smatramo neophodnim izvršiti reviziju Strategije i Programa kao bi se u obzir uzeli novonastali trendovi zaštite okoliša i prirode, te izvršiti usklađivanje sa novodonesenim strategijama iz područja gospodarstva, energetike i sl.

3.7.2. Prostorni plan Osječko-baranjske županije

Od usvajanja 2002. godine u primjeni je PPOBŽ kao prvi strateški i razvojni dokument prostornog uređenja takve vrste, obuhvata i sadržaja. To je prvi prostorni plan u novom teritorijalnom, gospodarskom i političkom ustrojstvu za područje Osječko-baranjske županije. Još je u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije istaknuta potreba izrade njegovih izmjena i dopuna kao i usklađivanje sa nizom novih propisa.

Izmjene i dopune Prostornog plana Osječko-baranjske županije su pokrenute po Starom zakonu, a izrađene prema odredbama Zakona, Pravilnika, te na postavkama Strategije i Programa prostornog uređenja RH, drugim zakonima i podzakonskim aktima, prostornim planovima susjednih županija i planovima i programima razvitka Osječko-baranjske županije. Izmjene i dopune PPOBŽ usvojene su na 10. sjednici Skupštine Osječko-baranjske županije održane 08. lipnja 2010. godine.

Velika novost u Odredbama za provođenje PPOBŽ sada su smjernice za izradu planova užih područja. Iako su Odredbe za provođenje Prostornog plana Osječko-baranjske županije i do sada u svom sastavu imale slične smjernice, one nikada nisu bile izdvojene u zasebno poglavlje niti su bile toliko detaljno razrađene pri čemu je dan naglasak na zaštitu prirodne baštine i zaštitu okoliša. Za istaknuti je omogućavanje izgradnje postrojenja koja kao pogonsko gorivo koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije izvan granica građevinskih područja direktnom provedbom PPOBŽ. Međutim, dio infrastrukture još nije dovoljno istražen pa su u PPOBŽ još uvijek prisutni alternativni pravci koje je potrebno dodatno istraživati. Slično je i sa zaštićenim dijelovima prirode i onima planiranim za zaštitu. Zbog toga se ocjenjuje da je neophodno sustavno praćenje aktualnosti PPOBŽ te po potrebi ponovno pokrenuti njegove izmjene i dopune ukoliko se tijekom provedbe pokaže potreba za to, ukoliko se stanje u prostoru promijeni djelovanjem prirodnih sila ili ukoliko se dođe do novih spoznaja i trendova u prostornom razvitku. Neophodno je naglasiti da je prostorno planiranje tijekom vremena kontinuiran proces i ne treba ga nikada smatrati dovršenim. Nove spoznaje i nova stremljenja uvijek mogu dovesti do potrebe izmjene prostornih planova, pa tako i ovog županijskog, u svrhu što boljeg gospodarenja prostorom i zaštite stanovništva, a sve na postavkama održivog razvitka.

3.7.3. Prostorni plan Park prirode "Kopački rit"

PP "Kopački rit" kao prostorni plan područja posebnih obilježja, obuhvaća zaštićeno područje Parka prirode, a u sklopu njega i posebni zoološki rezervat. U tijeku izrade PP "Kopačkog rita" razmatrani su državni i lokalni zahtjevi te zahtjevi korisnika po pitanju namjene i zaštite prostora. Na osnovu toga utvrđena je mogućnost prihvaćanja odnosno pomirenja različitih interesa u prostoru. Namjena i organizacija prostora utvrđena je u skladu s novim spoznajama i pristupima zaštiti prirode, te su utvrđene mjere korištenja, mjere za uređenje i mjere za unapređenja zaštite okoliša.

Prema područjima za gradnju predviđenim PP "Kopački rit", u Prostornom planu uređenja Općine Bilje utvrđena su građevinska područja dok je na ostalom prostoru Parka gradnja zabranjena.

Tijekom provođenja PP "Kopački rit", kao i kroz upravljanje područjem u svrhu čega je osnovana Javna ustanova Park prirode Kopački rit, nisu uočeni veći

problemi. Neznatne poteškoće u provedbi javljaju se zbog dosta općenitih odredbi za provođenje te bi stoga bilo potrebno detaljnije sagledati ovaj problem te po potrebi nadležnima uputiti zahtjev za dopunom istih.

3.7.4. Prostorni planovi uređenja grada i Prostorni planovi uređenja općine (PPUG/O)

Rokovi za donošenje prostornih planova temeljem važećeg zakona mijenjani su, da bi 2002. godine ukinute odredbe kojima su propisivani rokovi za donošenje nove generacije prostornih planova propisani Starim zakonom. Rok za donošenje PPOG/O ponovno je utvrđen člankom 347. Zakona kao 31. prosinca 2007. godine. Na području Osječko-baranjske županije zaključno sa srpnjem 2006. godine doneseni su svi PPUG, a zaključno s listopadom 2007. godine i svi PPUO.

Odlukom o općinama koje mogu donijeti prostorni plan općine sa smanjenim sadržajem ("Narodne novine" broj 163/04.) izrada prostornog plana sa smanjenim sadržajem omogućena je za 16 općina na području Osječko-baranjske županije, od čega su to pravo iskoristile tri, općine Drenje, Punitovci i Trnava.

Donošenjem svih PPUG/O uvelike je olakšan rad nadležnim službama na izdavanju lokacijskih dozvola i drugih akata kojima se odobrava gradnja. U praksi se za ove prostorne planove u pojedinačnim slučajevima najčešće pojavi pitanje različitog tumačenja odredbi za provođenje. Zajednička je ocjena da su ovi prostorni planovi, poštujući postavke iz PPOBŽ, dali jasan prostorni okvir cjelokupnog razvoja općine ili grada, uz poštivanje smjernica zaštite okoliša. Utvrđivanje građevinskih područja u PPUG/O nije stvaralo većih problema. Ista su utvrđivana temeljem PPOBŽ-a, u dozvoljenim ili čak manjim površinama. Planovi su posebnu pažnju posvetili formiranju novih ili proširenju postojećih gospodarskih zona.

Međutim svi PPUG/O doneseni su prije stupanja na snagu Zakona te su sada pretežito neusklađeni sa odredbama Zakona. Iako Zakon izričito ne obvezuje na usklađivanje prostornih planova s njegovim odredbama, takvo usklađivanje je nužno, jer bi uvelike olakšavalo postupak primjene planova, što je u krajnjem interesu investitora, ali i drugih sudionika u provedbi Zakona i prostornih planova, kao što su upravna tijela nadležna za izdavanje akata za gradnju i jedinice lokalne samouprave koje kreiraju i komunalno pripremaju prostor za buduću gradnju.

Kvaliteta prostornih planova u dijelu odredbi za provođenje nije uvijek na razini potrebne jasnoće i nedvosmislenosti, što u primjeni doprinosi pravnoj nesigurnosti, koja je više izražena kod starijih prostornih planova, te bi ih trebalo, između ostaloga i zbog tog problema novelirati.

Ovih nekoliko pokazatelja, kao uostalom i poziv ministrice zaštite okoliša, prostornoga uređenja i graditeljstva, nalaže veću aktivnost jedinica lokalne samouprave na izradi, a posebno na praćenju i usklađivanju prostornih planova, kako bi oni u provedbi bili instrument kvalitetnog upravljanja prostorom, a ne faktor usporavanja ili ograničavanja.

3.7.5. Provedbeni prostorni planovi (UPU i DPU)

UPU i DPU kao provedbeni prostorni planovi detaljnije razrađuju uvijete gradnje iz PPUG/O u konkretnom promatranom području odnosno u užem obuhvatu. Pri tome

treba razlikovati provedbene prostorne planove tzv. stare generacije, potom provedbene prostorne planove donesene do 1. listopada 2007. godine na postavkama PPUG/O kao planove nove generacije i provedbene prostorne planove donesene na postavkama PPUG/O kao planove nove generacije, donesene nakon stupanja na snagu Zakona.

Donošenjem PPUG/O kao planova nove generacije, na snagu stupaju nova pravila za gradnju unutar granica građevinskih područja. Iako se odredbama za provođenje PPUG/O dopušta kroz prostorne planove užih područja u određenim dijelovima utvrđivanje drugačijih, detaljnijih uvjeta gradnje, veliki broj ranije donesenih prostornih planova užih područja postao je neusklađen s njima kao planovima šireg područja.

Provedbeni prostorni planovi doneseni do 01. listopada 2007. godine, izrađeni su na postavkama PPUG/O te su s njim kao planom šireg područja usklađeni. Stupanjem na snagu Zakona koji planu užeg područja dopušta utvrđivanje višeg urbanističkog standarda prostorni planovi užeg područja u kojem su uvjeti za gradnju utvrđeni "drugačije" postaju neusklađeni s planom šireg područja ako to ne predstavlja viši urbanistički standard. Ovaj problem naročito je izražen na područjima koja su pokrivena većim brojem provedbenih prostornih planova kao što je npr. područje Grada Osijeka. Iako je Zakon obvezao jedinice lokalne samouprave da izvrše potrebna usklađenja kako prostornih planova sa Zakonom, tako i prostornih planova međusobno ili da neusklađene planove užeg područja stave izvan snage, to se prema našim spoznajama u pravilu ne čini.

Na taj način je stvorena jedna cijela generacija provedbenih prostornih planova koji, nakon stupanja na snagu Zakona, više nisu u skladu s prostornim planom šireg područja što za sobom povlači potrebu da se prije izdavanja akata za gradnju utvrdit je li provedbeni prostorni plan u skladu s planom šireg područja. Kada se ustanovi da nije, dokumenti za gradnju moraju se izdavati prema strateškom dokumentu prostornog uređenja. Ovakav način rada otežava, u nekim situacijama možda čak i onemogućava izdavanje akata, ali svakako ne doprinosi ubrzanju upravnog postupka izdavanja dokumentacije za građenje.

3.7.6. Drugi dokumenti

Drugi dokumenti koji su izrađeni u proteklom promatranom razdoblju kao obveza utvrđena posebnim propisom i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Osječko-baranjske županije su:

- Program zaštite okoliša za područje Osječko-baranjske županije,
- Plan intervencija u zaštiti okoliša Osječko-baranjske županije,
- Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije,
- Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija,
- Županijski program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima,
- Program zaštite prirode na području Osječko-baranjske županije,
- Program zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti na području Osječko-baranjske županije
- Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta otpada na području Osječko-baranjske županije,
- Plan navodnjavanja Osječko-baranjske županije.

Ovi dokumenti obrađeni su u poglavlju 2.2. ovog Izvješća.

Osim navedenih, temeljem posebnih propisa izrađeni su i smatramo potrebnih spomenuti ih u ovom Izvješću OBŽ:

- Program cjelovitog sustava gospodarenja otpadom za Osječko-baranjsku županiju ("Županijski glasnik" broj 9/96.),
- Plan gospodarenja otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007.-2014. godine ("Županijski glasnik" broj 15/06.),
- Plan razvitka vodoopskrbe na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 6/99.),
- Plan navodnjavanja područja Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 3/06.),
- Plan razvitka odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/03.),
- Strategija razvoja Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 19/05.),
- Regionalni operativni program Osječko-baranjske županije 2006.-2013. ("Županijski glasnik" broj 16/06.),
- Program razvitka turizma u ruralnom prostoru na području Osječko-baranjske županije (Zaključak o donošenju "Županijski glasnik" broj 5/04.),
- Studija izvodivosti i isplativosti izgradnje višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta vodna stepenica Osijek - Elektroprojekt d.d. Zagreb.

Za većinu navedenih dokumenata, s obzirom na vrijeme kada su izrađivani, općenito se može zaključiti da više nisu aktualni s obzirom na ulazne podatke koje su u vrijeme izrade koristili. Svi ovi dokumenti počinju analizom podataka o prostoru Osječko-baranjske županije. Za svaki od navedenih dokumenata prethodilo je prikupljanje osnovnih podataka o prostoru Županije i za svaki su u tu svrhu morala biti uložena određena sredstva. Kako bi se spriječilo ovakvo preklapanje prikupljanja podataka i višestruko ulaganje sredstava još jednom se ističe potreba uspostavljenja jedinstvene geoinformatičke baze podataka.

Ocjenjivanje svakog pojedinačnog dokumenta kroz ovo Izvješće OBŽ neće biti provedeno, budući da se radi o dokumentima izrađenim temeljem posebnih propisa čije praćenje nije u nadležnosti Zavoda. Namjera je bila potencirati potrebu uvođenja jedinstvene baze podataka kroz prikaz količine dokumenata kojima je ista neophodna.

3.7.7. Geoinformacijski sustav (GIS) prostornih podataka

U Republici Hrvatskoj prijelomni događaj, kojim su stvoreni nužni preduvjeti za razvoj Geoinformacijskog sustava prostornih planova, kao važnog dijela složenijeg informacijskog sustava prostornog uređenja, bio je donošenje Starog zakona i Pravilnika. Tim propisima se naručitelje i izrađivače prostornih planova obvezalo da ih izrađuju u digitalnom formatu pomoću GIS računalnih programskih paketa. Tako je prije više od deset godina započeo proces izrade potpuno nove generacije dokumenata prostornog uređenja (i u tehnološkom i u sadržajnom smislu), od regionalne do lokalne i urbane razine, i do danas ih je na državnoj razini izrađeno više od 1.600. Donesen je 21 prostorni plan županije (od kojih su mnogi više puta mijenjani i dopunjavani), oko 550 PPUG/O (za mnoge od njih izrađene su i izmjene i dopune, često i po više puta), u tijeku je izrada ili donošenje prostornih planova posebnih obilježja (za 8 nacionalnih parkova i 11 parkova prirode), a izrađeno je i više stotina svih vrsta urbanističkih planova (generalnih urbanističkih planova, urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja) u gradovima i većim naseljima.

Na osnovama tako stvarane digitalne prostorno-planske dokumentacije Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je 2004. godine započelo razvoj GIS-a prostornih planova Jadranske Hrvatske, u suradnji s jadranskim županijskim zavodima za prostorno uređenje i geoinformatičkom tvrtkom Gisdata d.o.o., Zagreb. Područje Jadranske Hrvatske, koje čini 7 jadranskih županija odabrano je zato što je to najvrjedniji razvojni potencijal Republike Hrvatske (osobito zaštićeno obalno područje mora). Od 2008. godine Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva razvija i GIS prostornih planova Panonske Hrvatske (13 županija i Grad Zagreb) i do sada su obrađeni prostorni planovi županija i dio prostornih planova uređenja jedinica lokalne samouprave.

Oba sustava se temelje na jedinstvenoj bazi geopozicioniranih prostornih i planskih podataka, koji tijekom 2010. godine trebaju postati bitne sastavnice GIS-a prostornih planova Republike Hrvatske, a trebali bi sadržavati i elemente Strategije prostornog razvoja i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Do sada razvijeni segmenti GIS-a prostornih planova Republike Hrvatske trebaju prvenstveno poslužiti Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Državnom Zavodu za prostorno planiranje za kvalitetniju i bržu izradu dokumenata prostornog uređenja na državnoj razini.

4. PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S PLANOM AKTIVNOSTI

4.1. Strategija, pravci prostornih stremjenja i urbanizam u zemljama EU

4.1.1. Perspektiva europskog prostornog razvoja (ESDP)

Bivše Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja je putem Odbora visokih dužnosnika Europske konferencije ministara nadležnih za regionalno planiranje (CEMAT) pratilo nastanak dokumenta Perspektiva europskog prostornog razvoja - European Spatial Development Perspective (ESDP), koje je nakon sedmogodišnjeg procesa izrade i usklađivanja predstavljeno na sastanku ministara nadležnih za regionalno/prostorno planiranje Europske unije u svibnju 1999. u Potsdamu, Njemačka. Iz dokumenta izdvajamo:

"Perspektiva europskog prostornog razvoja temelji se na cilju EU da postigne ujednačeni i održiv razvoj, poglavito putem jačanja gospodarske i socijalne kohezije. To posebno znači pomirbu socijalnih i gospodarskih zahtjeva u pogledu korištenja zemljišta s ekološkom i kulturnom funkcijom koju to područje ima, te stoga doprinos održivom prostornom razvoju koji je ujednačen na regionalnoj razini. EU će se stoga postupno razvijati od gospodarske unije u uniju za okoliš te eventualno u socijalnu uniju, što se poklapa s očuvanjem regionalne raznolikosti.

Politike prostornog razvoja promiču održivi razvoj putem ujednačene strukture naselja. Još su se 1994. ministri nadležni za prostorno uređenje usuglasili u pogledu tri cilja politike odn. smjernica za prostorni razvoj EU:

- razvoj ujednačenog i policentričnog sustava gradova i novi urbano-ruralni odnos,
- osiguranje jednake dostupnosti infrastrukture i znanja,
- održivi razvoj, oprezno gospodarenje i zaštita prirodne i kulturne baštine.

Mjere u svezi TEN (transeuropske mreže, op.a) prometa su najznačajnije u pogledu prostornog razvoja i u financijskom pogledu. Politika prostornog razvoja i mjere

urbanog razvoja trebaju igrati ulogu kroz utjecanje na ponašanje poslovnih subjekata i stanovništva, kako bi se poboljšale mogućnosti za pomak s cestovnog prometa na modalitete prometa koji su obazriviji po okoliš, i to lokalni javni prijevoz, bicikli i pješaćenje. I u međugradskom prometu potrebno je obilje raznih inicijativa, poglavito za povećanje prijelaza na željeznicu, unutarne plovne puteve te obalni i pomorski promet.

Moderna telekomunikacijska tehnologija i usluge nude mogućnost za potporu razvoja u ruralnim ili nepristupačnim regijama. Iste mogu pomoći u prevladavanju prostornih nedostataka te u poboljšanju načina života, kao i lokalnih uvjeta za gospodarske aktivnosti putem rada na daljinu, učenja na daljinu i kupovanja na daljinu. Promicanje novih, inovativnih telekomunikacijskih usluga i aplikacija je jedan od ciljeva transeuropskih mreža koje će vjerojatno imati utjecaja na prostorni razvoj.

TEN mjere u energetsom sektoru utječu na prostornu organizaciju putem dva glavna mehanizma: kroz proizvodnju i prijenos energije koji utječu na korištenje zemljišta te kroz distribuciju energije i tehnologije potrošnje koje utječu na organizaciju teritorija putem induciranih promjena u ponašanju potrošača. I za električne i plinske transeuropske mreže trasiranje linija ili gradnja elektrana ima primjerice temeljni utjecaj na lokalno planiranje.

Zadaće zajedničke politike okoliša sadrže odredbe koje posebno naglašavaju veze s prostornim razvojem i poglavito korištenjem zemljišta. Tako se primjerice određivanjem zaštićenih područja diljem EU namjerava proizvesti složeni sustav biotopa koji djeluje pod nazivom 'Natura 2000'. Taj sustav se sastoji od zaštićenih staništa ptica i vrsta koje bi trebalo zaštititi, uzimajući u obzir socijalno-gospodarske i regionalne potrebe čija je namjera očuvanje određenih tipova prirodnih područja i specifičnih podvrsta te obnavljanje flore i faune.

Ciljevi prostornog razvoja su:

- razvoj policentričnog i uravnoteženog urbanog sustava i jačanje partnerstva između urbanih i ruralnih područja. To uključuje prevladavanje zastarjelog dualizma između grada i sela.
- Promicanje integriranih koncepcija prometa i komunikacija koje podržavaju policentrični razvoj teritorija EU i važan su preduvjet za omogućavanje europskim gradovima i regijama da slijede svoju integraciju u EMU. Ostvaruju se alternativni načini osiguranja infrastrukturnih sustava i sustava znanja, putem individualne komponente. Za to treba iznaći regionalno prilagođena rješenja.
- Razvoj i očuvanje prirodne i kulturne baštine putem razboritog gospodarenja. Time se, u eri globalizacije, doprinosi očuvanju i jačanju regionalnog identiteta te održavanju prirodne i kulturne raznolikosti regija i gradova EU.

Jačanje načina prijevoza koji su prihvatljiviji za okoliš zahtijeva intermodalni pristup i koordinirano upravljanje prometnom infrastrukturom. Djelotvornije i održivo korištenje iste zahtijeva povećano korištenje željeznice, te u robnom prometu, vodnih puteva (morsko, obalno i riječno brodarstvo). Pored povećanja djelotvornosti ovih mreža, potreban je razvoj primjerenih intermodalnih veza, tj. niz točaka transfera i prekrcaja diljem područja.

Prirodna i kulturna baština EU stalno je ugrožena na različite načine. Iako su stroge mjere zaštite ponekad opravdane, često je razboritije integrirati zaštitu i gospodarenje ugroženim područjima u strategije prostornog razvoja za veća područja.

Kulturna baština Europe - od kulturnih krajobrazu ruralnih područja do povijesnih gradskih središta - izraz je njenog identiteta i od svjetske je važnosti. Ona je također dio

svakodnevnog okruženja brojnih ljudi i obogaćuje kvalitetu njihovog življenja. Stroge mjere zaštite, poput onih predviđenih za očuvanje arhitekture u određenim područjima i za spomenike, mogu pokriti samo mali dio te baštine. Za veći dio potreban je kreativni pristup, kako bi se u određenim područjima preokrenuo prevladavajući trend nemara, štete i uništenja te kako bi se kulturna baština, uključujući aktualna dostignuća, prenijela na buduće naraštaje. Važno je širiti kulturni život diljem EU, poglavito podržavanjem razvoja kulturnih ustanova, podizanjem kvalitete javnih prostora te oživljavanjem spomen-lokacija koje su važne za identitet stanovništva. Razvoj prirodnih resursa odvija se u EU pod okriljem gospodarenja okolišem (zrak, voda, tlo) i ciljane zaštite određenih područja (zaštićena područja, područja osjetljivog okoliša).

Cilj mreže zaštićenih područja diljem Zajednice - "Natura 2000" sadržane u Habitat uredbi i drugim uredbama o okolišu, je pristup koji puno obećava, a kojeg u ranoj fazi treba uskladiti s politikom regionalnog razvoja. Potrebno je sastaviti usklađene mjere zaštite za područja koja pripadaju mreži i detaljno ih podesiti u skladu s izgledima prostornog razvoja. Ekološka mreža i Natura 2000 mogu također osigurati i razviti zaštitu vrijednih izotopa. Pored toga, šira politika korištenja zemljišta može pružiti kontekst unutar kojeg zaštićena područja mogu napredovati bez da budu izolirana, uključujući, po potrebi, određivanje tampon zona.

Pored zaštićenih područja razne vrste područja osjetljivog okoliša također imaju veliku biološku raznolikost - primjerice planinska područja, močvarna područja, obalne regije i otoci. S obzirom da takva u velikoj mjeri netaknuta staništa postaju sve rjeđa potrebno je staviti pod zaštitu i njihova ekološki vrijedna jezgrena područja. No, samo zaštita nije dovoljna za dovoljno očuvanje tih područja. Njihovi manje osjetljivi dijelovi trebali bi biti predmetom gospodarskog korištenja, a u skladu s njihovim ekološkim funkcijama. Istovremeno se time stvaraju nove razvojne mogućnosti za te regije, primjerice na području turizma prihvatljivog za okoliš.

Zaštićena i ugrožena područja treba priznati kao sastavne dijelove urbanih i ruralnih regija. Prostorno planiranje na prikladnim državnim i upravnim razinama može igrati odlučujuću ulogu, kao i u zaštiti ljudi i resursa od prirodnih katastrofa. U odlukama u svezi teritorijalnog razvoja treba uzeti u obzir potencijalne opasnosti - poput poplava, požara, potresa, klizišta, erozije, bujica, mulja, lavina te širenja sušnih područja. Kod bavljenja s opasnostima poglavito je važno uzeti u obzir regionalnu i transnacionalnu dimenziju.

Politika zaštite voda i gospodarenje vodnim resursima postali su nužnost. Politike za površinsku i podzemnu vodu moraju biti povezane s politikom prostornog razvoja. Preventivne mjere za smanjenje otpadnih voda, prekomjerno korištenje i onečišćenje vodnih resursa moraju imati prednost pred tehnologijama "na kraju cijevi". Odgovarajuće prostorno planiranje i planiranje korištenja zemljišta mogu dati odlučujući doprinos u pravcu poboljšanja kakvoće vode. To je razlog zašto utjecaj projekata povezanih s velikom eksploatacijom voda mora biti ispitan kroz procjenu utjecaja na teritorij i okoliš. Pored toga su prekogranične i transnacionalne strategije razvoja temelj za bolje gospodarenje vodnim resursima.

Projekti odvodnje te prekomjerno korištenje podzemnih voda također imaju negativne utjecaje na područja osjetljivog okoliša. Uništena su velika područja vlažnih biotopa, a neka močvarna područja u potpunosti su nestala. Močvarna područja su sa stanovišta njihove biološke vrijednosti i njihovih prirodnih funkcija pročišćavanja i reguliranja vrijedni resursi. Njihovo očuvanje i obnova su

najveći prioritet.

Kulturni krajobrazi svojom izvornošću doprinose lokalnom i regionalnom identitetu i odražavaju povijest i interakciju čovjeka i prirode. Oni su značajne vrijednosti, primjerice kao turistička atrakcija. Očuvanje tih krajobraza od velike je važnosti, no ne smije onemogućiti gospodarsko korištenje ili ga prekomjerno priječiti.

U velikom broju slučajeva kreativan daljnji razvoj ili obnova krajobraza važniji su od očuvanja aktualnog stanja. Danas su mjere koje utječu na krajobraze često nekoordinirane. Njihovi rezultati su često slučajni i samo odražavaju različite interese svakog sudionika. Politika se treba temeljiti na integriranom pristupu novom razvoju i treba doprinositi stvaranju ili obnovi privlačnih krajobraza.

4.1.2. Europsko vijeće urbanista - Strateško uređenje u cilju Teritorijalne kohezije

Tijekom neslužbenog sastanka ministara nadležnih za regionalni razvoj u listopadu 2005. godine u Rotterdamu, organiziranog pod predsjedanjem Nizozemske, odlučeno je da se Teritorijalna kohezija uključi u opću politiku kohezije Unije te da se počne raditi na Teritorijalnom stanju Unije. Ministri su željeli pridonijeti integriranim pristupima prostornog razvoja kako bi se regijama i gradovima omogućilo da učinkovitije iskoriste svoj potencijal. Njemačka je prihvatila zadatak pripreme za novu neslužbenu ministarsku konferenciju tijekom svog predsjedavanja, na kojoj je dogovorena razrada Stanja Unije u Teritorijalnu agendu. Pod portugalskim predsjedanjem EU potom je sastavljen Akcijski plan za provedbu Teritorijalne agende. Te su radnje prvi politički koraci vezani uz prostorni razvoj otkad je odobrena Europska perspektiva prostornog razvoja (ESDP) 1999. godine u Potsdamu, a akcijski program nekoliko mjeseci kasnije u Finskoj.

ECTP, vijeće koje objedinjava nacionalne udruge urbanista u Europi, preuzelo je dužnost podržavanja urbanista koji se pripremaju za nove izazove proizašle iz odluka europskih ministara.

2008. godine ECTP donosi dokument Strateško uređenje u cilju Teritorijalne kohezije, kojim se pokušavaju operacionalizirati novi ciljevi politike za prakse planiranja u Europi. Dok Nova atenska povelja odražava ciljeve ESDP-a primijenjene na lokalnoj razini, ovaj dokument razrađuje mogućnosti teritorijalne kohezije na regionalnoj razini. Iz dokumenta izdvajamo:

"Većina država članica smatra da su njihove politike vezane uz prostorno uređenje u nadležnosti nacionalnih tijela. Slijedom toga, EU nema nadležnost nad prostornim uređenjem te ono nije u nadležnosti jedne od Glavnih uprava Europske komisije. To sve znači da se važnost integrativnog pristupa prostornom uređenju ne cijeni. Sve veći učinci globalizacije znače da nacionalna razina nadležnosti postaje sve više ograničena u nedostatku širih međunarodnih okvira za rad, dogovorene ciljeve i smjerove politike. Opširno integrirano uređenje promiče se za regionalni razvoj i urbani razvoj od strane Glavne uprave REGIO-a te za održivi razvoj od strane Glavne uprave za okoliš Europske komisije te stoga postaje sve važnije u osiguravanju učinkovitosti nacionalne izrade politika.

Postupno je putem dugog niza sastanaka ministara EU nadležnih za regionalni razvoj razvijena potreba za paneuropskim stajalištem o europskoj budućnosti. Taj je proces 1997. godine rezultirao prvim nacrtom Europske perspektive prostornog uređenja (ESDP).

Općeniti stav urbanista već je neko vrijeme da je potrebno promijeniti usmjerenje: usmjeravanje na obranu vrijednosti

treba zamijeniti jačom budućom orijentacijom na uravnotežene održive intervencije građenja.

To znači da se pažnja širi od regulatornog uređenja na razvojno uređenje koje je više usmjereno na iskorištavanje prilika.

Novi prostorni/fizički aspekti koje teritorijalna kohezija dodaje socijalnoj i gospodarskoj koheziji na nekom teritoriju su:

1. Potpunost sektorskih sustava unutar teritorija: Pokazatelji se trebaju odnositi na učinkovitost i pristupačnost usluga/sadržaja.
2. Optimalne interakcije između sektorskih sustava: Pokazatelji se trebaju odnositi na sinergiju, skup funkcija i pristupačnost.
3. Sinergijsko uklapanje urbanih i infrastrukturnih obrazaca u prirodni i kulturni okoliš teritorija.
4. Položaj smještaja teritorija u funkcionalnim i virtualnim širim mrežama oko teritorija. Pokazatelji: uloga, pozicioniranje u odgovarajućim mrežama
5. Uravnotežena pristupačnost u odnosu na prometne koridore i velegradske regije te u odnosu na atraktivne krajolike i prirodna područja. Pokazatelji trebaju izraziti: vrijeme putovanja do glavnih autocesta, željezničkih postaja, postaja za brze vlakove, zračnih luka i do prirodnih područja, plaža, kulturnih centara te aspekte kvalitete života.

Jasno je da ovaj pokušaj stvaranja primjenjivije definicije teritorijalne kohezije u pet aspekata interne i vanjske kohezije ide dalje od socijalne i gospodarske kohezije koje su ranije bile cilj te da je snažno povezan s intervencijama prostornog uređenja koje nisu neuobičajene za urbaniste koji rade na procesima strateškog razvoja.

Za pravu podršku i maksimalizaciju potencijala regionalnih dobara presudna je intenzivna uključenost lokalnih zajednica i privatnih subjekata. Inicijative za pokretanjem procesa zajedničkog razmatranja razvoja neke regije ne treba nužno poteći od javnog tijela na regionalnoj razini. Zapravo lokalne inicijative od dna prema vrhu izazvane velikim problemima ili obećavajućim prilikama, kako ih doživljavaju određeni sudionici, treba pozdraviti radi započinjanja procesa izgradnje zajedničkog stajališta o budućnosti regije. Javno tijelo koje upravlja teritorijem na višoj razini može potaknuti inicijative na nižoj razini putem aktivne uključenosti stručnjaka za uređenje, na način da obeća prihvati ishoda procesa te financijskom podrškom procesu.

Nadležna javna tijela mogu dogovorene rezultate takvog neslužbenog procesa kasnije pretvoriti u službeni regulativni zakonski akt o uređenju.

Uloga urbanista koja doprinosi procesu neslužbenog strateškog razvoja kako je to ovdje opisano zapravo se i ne razlikuje puno od uloge u pripremnim fazama službenog plana koju ima službeno regionalno tijelo. Kao i kod procesa pripreme službenog plana, nadležni moraju dobiti analizu problema, moguća rješenja, integrirane scenarije, SWOT analize, analize utjecaja i sintetičkih prijedloga radi odlučivanja.

Urbanisti su stručno odgovorni za davanje činjenica o trendovima, zahtjevima i utjecajima na raspravu. Rasprave trebaju biti strukturirane njihovom ekspertizom na način da se dade tijekom aktivnosti i prezentiraju kombinirane informacije na razumljiv način, primjerice na kartama.

Posebna sposobnost urbanista da prezentiraju pitanja na integrirani način, odnosno na kartama koje pokazuju kombinacije lokacija, utjecaja i rješenja, bitna je stavka u strukturiranim raspravama kako bi se izbjegli nesporazumi i neželjeni učinci.

U mnogo takvih procesa će urbanist na temelju stručnog znanja i iskustva biti pozvan da igra ulogu strukturiranja ili

čak vodeću ulogu. Njegovo iskustvo u sličnim procesima rezultira važnim utjecajem na ishode."

4.2. Prijedlozi za unapređenje prostornog razvoja OBŽ

4.2.1. Uvođenje Geoinformacijskog sustava prostornih podataka

Donošenjem Zakona uspostavljeni su novi odnosi između brojnih subjekata iz djelokruga prostornog planiranja i prostornog uređenja. Zakon prvi puta detaljno određuje što je Informacijski sustav prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: ISPU), što je njegov sadržaj, način uspostave, vođenja i održavanja, koje su obveze dostave podataka i informacija te pristup javnosti tom sustavu. Zakonom se jasno razdvajaju nadležnosti između Zavoda za prostorno planiranje (budućeg Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj) koji uspostavlja informacijski sustav na razini Države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su obvezne razvijati informacijski sustav za svoje područje s utvrđenom razinom podataka. Razvoj, održavanje i vođenje ISPU, od razine Države, preko županijske do razine gradova i općina provodi se prema Programu razvoja ISPU kojeg predlaže Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a donosi Vlada Republike Hrvatske. Program razvoja ISPU je u procesu izrade kroz suradnju Zavoda za prostorno planiranje sa županijskim zavodima, geoinformacijskim tvrtkama i ekspertima.

ISPU se uspostavlja za potrebe trajnog praćenja stanja u području prostornog uređenja i izrade izvješća o stanju u prostoru, sa svrhom cjelovitog upravljanja zaštitom prostora te izrade i praćenja provedbe Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, kao i drugih dokumenata prostornog uređenja. ISPU sadrži i registre podataka o prostoru i druge registre podataka i informacija u vezi s prostornim uređenjem, a osobito sadrži podatke i informacije o:

- stvarnom korištenju zemljišta i listu prostornih pokazatelja,
- osnovnoj namjeni prostora/površina određenoj u dokumentima prostornog uređenja,
- uvjetima i ograničenjima korištenja prostora utvrđenih prostornim planovima,
- javnoj, komunalnoj i drugoj infrastrukturi,
- upravnim i drugim aktima nadležnih tijela donesenim u svrhu provedbe dokumenata prostornog uređenja,
- planovima i programima u izradi ili donesenim u svrhu zaštite prostora.

ISPU se vodi kao distributivni informacijski sustav sastavljen od većeg broja dislociranih, međusobno usklađenih i povezanih informacijskih sustava tematskih područja i podpodručja, a za to će se odrediti nadležni referentni centri.

Sve navedeno utjecat će na novi način rada i djelovanja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, koje će postupno prenositi, pored ostalog, usklađeni razvoj GIS-a prostornih planova Republike Hrvatske na županije, gradove i općine, a zadržati, kroz djelovanje Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj, prikupljanje i obradu geoinformacijskih prostornoplanskih podataka na razini Države ili regije (Jadranska Hrvatska, Panonska Hrvatska i drugo). Na taj način će se kroz razvijanje ISPU Republike Hrvatske stvarati kvalitetna baza prostornoplanskih georeferenciranih podataka s kojima će

mjerodavno sudjelovati u razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka između brojnih subjekata Nacionalne infrastrukture prostornih podataka u Republici Hrvatskoj.

Navedeno potvrđuje potrebu hitnog uvođenja GIS-a u OBŽ kao polazišta za evidenciju i planiranje svih sastavnica prostora i aspekta življenja.

Kako je uvođenje GIS-a potencirano sa državne razine sugerira se na korištenju subvencija iz svih dostupnih resursa za čiju aktivaciju se trebaju angažirati sva županijska tijela.

4.2.2. Međunarodna suradnja

Osječko-baranjska županija je u ovom trenutku uključena u dva međunarodna razvojna projekta iz programa IPA SEE (*Southeastern Europe*), koji se baziraju na usustavljanju GIS prostornoplanskih podataka. To su Datourway, sa svrhom doprinosa održivom turističkom razvoju Podunavlja, te Donauregionen+, čiji je cilj izrada cjelovite strategije razvoja dunavskog prostora i u okviru kojega, kao predstavnik Osječko-baranjske županije, uz Regionalnu razvojnu agenciju Slavonije i Baranje sudjeluje i ovaj Zavod.

Projekt Datourway identificira ciljana područja za turistički razvoj na osnovu prikupljenih podataka i njihove analize, uključujući mapu postojećih turističkih resursa, definiranje glavnih problema i konfliktnih razvojnih točaka, SWOT analizu (*strengths, weaknesses, opportunities, threats* - snaga, slabosti, prilika, prijatni) i hijerarhiju ciljeva, uz harmonizaciju planova turističkog razvoja s planovima razvoja ostalih partnera na projektu iz 7 podunavskih zemalja.

Opći cilj projekta Donauregionen+ je jačanje važnosti Dunava kao europskog koridora te integrirana razvojna strategija podunavskih regija, gradova i luka. Projekt će doprinijeti unapređenju komunikacije među relevantnim subjektima u Podunavlju, te identifikaciji zajedničkih projekata u 4 područja: prirode, strukture naselja, prometne i tehničke infrastrukture te gospodarstva. GIS područja kao rezultat projekta sadržavat će standardiziran i objedinjen prikaz sektora okoliša, naseljenosti i naselja, transporta, tehničke infrastrukture i gospodarstva za sve partnere na projektu.

4.2.3. Preispitivanje Prostornog plana Osječko-baranjske županije (PPOBŽ)

PPOBŽ kao strateški dokument prostornog uređenja predstavlja počelo organiziranja razvitka i unapređenja u svim sastavnicama prostora i okoliša, zbog čega u svakom svom segmentu uvijek treba biti aktualan, primjenjiv, ali i fleksibilan. Kako je prostorno planiranje kompleksan proces ocjenjuje se potrebnim sukcesivno preispitivanje primjenjivosti PPOBŽ, posebice u obveznom sadržaju propisanom Zakonom.

Potreba izmjene PPOBŽ može proizaći po uvođenju GIS-a, gdje se geopozicioniranjem i topografskom obradom podataka mogu preciznije odrediti podaci u PPOBŽ.

Budući da je u postupku preispitivanje istočne državne granice moguće je da će se administrativna granica Županije promijeniti, što će za rezultat imati drugačiji obuhvat PPOBŽ, što će rezultirati drugačijim prostornim pokazateljima.

Potrebu izrade izmjena i dopuna PPOBŽ može uzrokovati donošenje Strategije razvoja Osječko-baranjske županije, čije će postavke trebati ugraditi u PPOBŽ ukoliko iste već nisu u njemu sadržane.

Predlaže se da ovaj Zavod u okviru izrade godišnjeg izvješća o radu, koje je temeljem svog Statuta Zavod dužan podnijeti osnivaču, da osvrtno na primjenjivost PPOBŽ-a, iz kojeg bi proizašla eventualno potrebna izrada njegovih izmjena ili dopuna, posebice u dijelu obveznog sadržaja županijskog plana propisanog Zakonom.

4.2.4. Preispitivanje prostornih planova jedinica lokalne samouprave (PPUG/O)

Zakon je stupanjem na snagu 1. listopada 2007. godine sa sobom donio novine u pogledu vrste prostornih planova, obveznog sadržaja prostornih planova, pojmovnika, kao i procesa izrade i donošenja prostornih planova. Svi prostorni planovi jedinica lokalne samouprave na području Županije su u trenutku stupanja na snagu Zakona bili izrađeni i doneseni te stoga nema nijednog prostornog plana na području Županije koji nije u nekom dijelu protivan Zakonu.

Izmjenama i dopunama PPOBŽ koje je Županijska skupština usvojila na 10. sjednici održanoj dana 08. lipnja 2010. godine dane su smjernice za izradu planova užih područja koje prije toga nisu bile obvezni sadržaj prostornog plana županije. Stoga je sve PPUG/O potrebno preispitati te utvrditi njegovu usklađenost s PPOBŽ kao planom šireg područja. Kroz smjernice za izradu planova užih područja PPOBŽ dane su određene mogućnosti koje do sada nisu bile planirane PPOBŽ-om, ali je prepušteno jedinicama lokalne samouprave na odabir hoće li takove mogućnosti ugraditi u svoj prostorni plan ili ne. Iz tog razloga je neophodno da jedinice lokalne samouprave izvrše preispitivanje svojih prostornih planova i u roku utvrđenom u članku 60. Zakona odluče o usklađivanju plana za koji se takvim preispitivanjem utvrdi da je neusklađen.

4.2.5. Stavljanje izvan snage prostornih planova

Na popisu provedbenih prostornih planova još se uvijek nalazi određen broj prostornih planova tzv. stare generacije između kojih je potrebno istaći Generalni urbanistički plan Beli Manastir i Generalni urbanistički plan Grada Donjeg Miholjca. Generalni urbanistički plan Beli Manastir stavljen je izvan snage člankom 318. Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja naselja Beli Manastir ("Službeni glasnik" Grada Beli Manastir broj 1/08.). Generalni urbanistički plan Grada Donjeg Miholjca stavljen je izvan snage člankom 121. Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja naselja Donji Miholjac ("Službeni glasnik" Grada Donji Miholjac broj 9/08.), te je stoga obustavljena njihova primjena. Kako u oba slučaja obuhvat generalnog urbanističkog plana nije identičan obuhvatu urbanističkog plana uređenja, a radi se i o planovima različite razine, smatramo da nije primijenjena Zakonom propisana procedura za stavljanje izvan snage prostornih planova.

Sve ostale planove tzv. stare generacije potrebno je preispitati. Iz tog razloga je neophodno da jedinice lokalne samouprave po preispitivanju svojih prostornih planova u roku utvrđenom u članku 60. Zakona odluče o usklađivanju plana za koji se takvim preispitivanjem utvrdi da je neusklađen, ili o stavljanju izvan snage plana za koji se zaključuje da nema smisla provoditi usklađivanje. O

pokretanju izrade izmjena i dopuna odnosno stavljanju izvan snage provedbenog prostornog plana donosi se posebna odluka te o istoj izvješćuju nadležne službe Županije: Zavod i Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije.

4.2.6. Izrada katastra antenskih stupova elektroničkih komunikacija

Posljednjim izmjenama i dopunama PPOBŽ koje su rađene temeljem naloga Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva utvrđeni su uvjeti za izgradnju samostojećih antenskih stupova.

Prema tim uvjetima nameće se potreba praćenja realizacije izgradnje koja je omogućena direktnom primjenom Odredbi PPOBŽ. U tu svrhu smatra se potrebnim uspostaviti katastar samostojećih antenskih stupova čija realizacija se (do uspostave jedinstvenog GIS-a za područje Županije) predlaže na način da: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije koji izdaje dozvole za građenje o izdanim dozvolama obavijesti ovaj Zavod koji će potom kartirati konkretan zahvat u prostoru na kartografskom prikazu koji je sastavni dio PPOBŽ te poništiti planirano područje za smještaj rešetkastog antenskog stupa.

4.2.7. Aktivnosti na zaštiti prirode kroz prostornoplansku dokumentaciju

Nacionalna ekološka mreža propisana je Uredbom o proglašenju ekološke mreže, a obuhvaća tzv. ekološki važna područja od međunarodne i nacionalne važnosti. U procesu pristupanja Europskoj uniji, područja od međunarodne važnosti predlažu se za uvrštavanje u EU ekološku mrežu NATURA 2000.

To je ujedno jedna od najvažnijih novosti na području zaštite prirode u RH, vezano uz proces pristupanja EU. Ekološka mreža NATURA 2000 obuhvaća naime, područja važna za očuvanje ugroženih vrsta i staništa u čitavoj Europi. Svaka zemlja članica doprinosi stvaranju ekološke mreže određivanjem posebnih područja zaštite. Područja moraju biti odabrana na način da osiguraju opstanak određenih vrsta i stanišnih tipova navedenih u dodacima Direktiva pa tako i RH mora do ulaska u EU predložiti i definirati područja koja bi ušla u navedenu ekološku mrežu.

U PPOBŽ evidentirani su svi zaštićeni dijelovi prirode, čija zaštita se provodi aktima o njihovoj zaštiti, a jednako tako i područja vrijednih dijelova prirode za koja je potrebno provesti postupke dodatne valorizacije.

Uvjete za zaštitu područja vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih temeljem posebnog propisa, koji su prepoznati u PPOBŽ, potrebno je propisati kroz PPUG/O. Praćenjem i aktivnim sudjelovanjem u izradi prostornoplanske dokumentacije, uočeno je da su uvjeti zaštite prirode za zaštićena područja preopćeniti, a često i neprimjenjivi. Uvjeti zaštite vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih su u PPUG/O nedostavno obrađeni. U PPUG/O se u pravilu samo prenose uvijete iz PPOBŽ i ne upuštaju u detaljnija razmatranja, ne daju se eventualno nova sagledavanja problematike te se ne upuštaju u istraživanja lokalnih karakteristika, što bi s obzirom na detaljnije mjerilo planova, bilo nužno kako bi se dao primjeren značaj lokalnim prirodnim vrijednostima. Takvom razradom upotpunila bi se baza podataka o prostoru, njegovim prirodnim vrijednostima i stanju što bi upotpunilo evidenciju i unaprijedilo mogućnosti zaštite.

4.2.8. Planiranje površina za iskorištavanje mineralnih sirovina

Prema odrednicama Zakona, a i prema posebnim propisima, površine za iskorištavanje mineralnih sirovina planiraju se u prostornom planu županije. U PPOBŽ-u su evidentirane sve postojeće i planirane površine za iskorištavanje mineralnih sirovina poznate u trenutku utvrđivanja prijedloga za javnu raspravu Izmjena i dopuna PPOBŽ u kolovozu 2007. godine. Kroz odredbe za provođenje omogućeno je ograničeno proširenje i osnivanje novog polja za iskorištavanje mineralnih sirovina, veličine do 5 ha kroz PPUG/O. Za potrebe praćenja provedbe odredbi PPOBŽ kojima se omogućuje proširenje postojećih, odnosno osnivanje novih polja za iskorištavanje mineralnih sirovina, cijeni se potrebnim pristupiti izradi katastra polja za iskorištavanje mineralnih sirovina unutar kojeg bi se evidentirale sve nastale izmjene. Osim grafičkog i numeričkog podatka o veličini polja predlaže se evidentiranje datuma uvođenja polja u upisnik polja za iskorištavanje mineralnih sirovina, vrsta sirovine koja se iskorištava, vrijeme do kada je studijom ili rudarskim projektom predviđeno iskorištavanje, način sanacije po zatvaranju, eventualna proširenja uz napomenu je li proširenje planirano u PPOBŽ ili je za to potrebno izvršiti izmjenu županijskog plana.

Katastar će voditi Zavod prema dostavljenim podacima od strane nadležnih službi.

4.2.9. Planiranje površina za izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene

Razvoj gospodarstva od vitalnog je značaja za OBŽ, pa su u PPOBŽ planirane gospodarske zone u maksimalnim površinama. Tako planirane gospodarske zone se kroz PPUG/O utvrđuju kao izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene. Svaka jedinica lokalne samouprave, bez obzira na planirano u PPOBŽ, ima mogućnost osnivanja novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene površine do 25 ha. U svrhu osiguravanja razvitka neophodno je praćenje potreba jedinica lokalne samouprave za širenje tih područja, kako bi se kroz izmjene PPOBŽ omogućilo zadovoljavanje novonastalih potreba. Ukoliko pojačani gospodarski razvoj bude zahtijevao planiranje novih gospodarskih zona površine veće od 25 ha, na zahtjev zainteresirane jedinice lokalne samouprave pristupit će se izradi izmjena i dopuna PPOBŽ.

Prije navedenog, potrebno je provoditi aktivnosti na infrastrukturnom opremanju, odnosno boljem iskorištavanju već formiranih i infrastrukturno opremljenih područja, umjesto osnivanja novih kojima se poljoprivredno zemljište prenamjenjuju u nepoljoprivredne svrhe.

U svrhu aktiviranja novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene potrebno je sustavno poticati jedinice lokalne samouprave na izradu UPU kada je njihova izrada propisana zakonom.

4.2.10. Planiranje površina za izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene

Jedan od problema uočenih na državnoj razini u prostoru Panonske Hrvatske je nedovoljno valoriziranje kontinentalnog turizma. U svrhu prevladavanja ovog problema Osječko-baranjska županija je putem županijske

turističke zajednice pokrenula izradu Strategije razvitka turizma na području Osječko-baranjske županije. U PPOBŽ je za potreba bavljenja organiziranim masovnim turizmom planirano nekoliko zona u maksimalnim površinama koje su kroz PPUG/O utvrđene kao izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene. Prema postavkama Zakona, ugostiteljstvo i turizam planiraju se prvenstveno u županijskom planu, pa je prema tome svaka aktivnost na tom području, koja bi izlazila iz sada planiranih okvira, uvjetovana izmjenama PPOBŽ. Ujedno, osnivanje novih površina namijenjenih ugostiteljstvu i turizmu moguće je teka kada se planirane popune s minimalno 80% kapaciteta.

Temeljem navedenog cijeni se neophodnim praćenje aktivnosti svih subjekata na realizaciji planiranog PPOBŽ-om i PPUG/O. Ovakvim praćenjem bit će moguće na vrijeme spoznati potrebe za proširenjima planiranih površina te po potrebi u tom smjeru pokrenuti izradu izmjena i dopuna PPOBŽ.

U svrhu aktiviranja planiranih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene potrebno je sustavno poticati jedinice lokalne samouprave na izradu UPU kada je njihova izrada propisana zakonom.

4.2.11. Web

U svrhu informiranja javnosti o aktivnostima na polju prostornog planiranja, Zavod će na svojoj web adresi www.prostorobz.hr prezentirati sve važeće strateške prostorne planove za područje Osječko-baranjske županije. U web okruženju trebaju se prezentirati podaci o administrativnoj i statističkoj podjeli, stanju prostornoplanske dokumentacije, podaci iz PPUG/O, topografske karte raznih mjerila i snimci iz zraka, odnosno kompletan ISPU Županije.

Iz baze podataka PPUG/O prikazat će se podaci o izgrađenim i neizgrađenim građevinskim područjima, poljoprivrednim i šumskim površinama, površinama rezerviranim za infrastrukturne koridore, površinama zaštićene kulturne i prirodne baštine, površinama s posebnim uvjetima korištenja, te podaci o površinama za koje je obvezna izrada planova uži područja.

Web preglednik Zavoda bit će jednostavno koristiti, s bilo kojeg računala, neovisno o programskoj opremi, a korisnici trebaju imati samo osnovna znanja o korištenju interneta. Na web stranici bit će dostupna programska podrška potrebna za pregledavanje njezinog sadržaja, koja će se jednostavno i bez dodatnih troškova preuzimati na svako računalo.

Osim navedenog na web-stranici Zavoda postaviti će se grafički prikazi evidencija i katastra koji će temeljem ovog Izvješća OBŽ biti uspostavljeni:

- katastar antenskih stupova Osječko-baranjske županije,
- površine vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih po posebnom propisu,
- katastar površina za iskorištavanje mineralnih sirovina,
- katastar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja.

Na opisani način ustrojeni web-preglednik dodatno će se unaprijediti uvođenjem i korištenjem GIS-tehnologije na nivou Županije.

5. PRIJEDLOG MJERA ZA PROVOĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA I DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

5.1. Mjere za unapređenje prostornog uređenja

- suradnja s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, vezano uz izmjene i dopune Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske,
- bazirati prostorno uređenje na načelima održivog razvitka,
- razvijati kulturu prostora,
- koristiti prirodne i radom stvorene potencijale u funkciji ravnomjernog razvitka cijele Županije,
- usporiti gubitak vrijednog poljoprivrednog zemljišta,
- razvijati i ažurirati informacijski sustav (ISPU) s podacima o prostoru,
- afirmirati prostorno uređenje u javnosti stvaranjem pozitivnog ozračja inzistiranjem na poštivanju stručnih pravila i propisa,
- pokretanje izrade i donošenja izmjena i dopuna PPOBŽ,
- praćenje postupka izrade izmjena i dopuna PPUG/O,
- razmotriti usklađenost prostornih planova sa planom šireg područja i u Zakonom propisanom roku odlučiti o usklađivanju ili stavljanju izvan snage neusklađenog prostornog plana,
- u PPUG/O osigurati prostorne preduvjete za provedbu projekata predpristupnih fondova,
- pri planiranju ne koristiti imovinsko-pravne odnose kao najbitniji argument, već predložena rješenja temeljiti na argumentiranim pokazateljima, razvojnim projektima, naročito pri planiranju proširenja građevinskih područja,
- prilagoditi infrastrukturu i prateće sadržaje višem standardu gospodarskih subjekata.

5.2. Mjere za unapređenje informacijskog sustava

- suradnja s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva radi uključivanja u informacijski sustav prostornog uređenja države,
- koordinacija izrade prostornih baza podataka svih županijskih odjela radi korištenja zajedničkih podataka, zajedničkih računalnih resursa i standarda,
- usklađivanje i povezivanje baza podataka raznih tematskih područja vanjskih subjekata (državna i javna poduzeća) u cilju stvaranja cjelovitog informacijskog sustava za područje Županije,
- dovršetak izrade baze podataka prostornih planova uređenja općina i gradova, te sustavno ažuriranje podataka u bazi,
- izrada digitalne arhive PPUG/O u slikovnom formatu, zbog čuvanja izvornih podataka i prikaza na WEB-u,
- nastavak vođenja registra prostorne dokumentacije u svrhu praćenja stanja prostorne dokumentacije.

5.3. Mjere za provođenje politike demografskog razvitka

- za provođenje stimulativne pronatalitetne populacijske politike unaprijediti i provoditi zakone iz obiteljske, socijalne i zdravstvene zaštite,
- stimulirati (kreditno, porezno, stipendiranjem, politikom zapošljavanja itd.) zadržavanje stanovništva i novo naseljavanje u strateški važna i demografski ugrožena područja (npr. pogranična područja) te s time uskladiti razmještaj gospodarskih sadržaja i novih radnih mjesta,

- odgovarajućim mjerama (carinskim, poreznim, stambenim itd.) utjecati na veći i brži povratak iseljenika i njihovih potomaka,
- osigurati potrebne uvjete (infrastruktura, uslužne i društvene djelatnosti, radna mjesta) u ratom stradalim područjima,
- provoditi poticajnu, selektivnu i različito prostorno organiziranu populacijsku politiku, što uključuje i poreznu, stambenu, socijalnu, agrarnu, razvojnu, kulturnu, obrazovnu i drugu politiku,
- stvarati pozitivno duhovno, kulturno i civilizacijsko ozračje,
- poticati daljnji razvoj poduzetništva kroz stvaranje pogodnih uvjeta za otvaranje novih tvrtki,
- stimulativnim mjerama poticati ukupno zapošljavanje odnosno daljnje smanjivanje broja nezaposlenih,
- prilagoditi uvjete poslovanja poželjnoj gospodarskoj strukturi potičući djelatnosti koje su najprihvatljivije s obzirom na raspoložive resurse,
- povoljnijom prodajom, zakupom i dodjelom poljoprivrednog zemljišta poticati razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

5.4. Mjere za zaštitu prirodnih vrijednosti

- kroz PPUG/O detaljnije razmotriti i sagledati problematiku zaštićenih područja i dati primjeren značaj lokalnim prirodnim vrijednostima,
- upotpuniti bazu podataka o prostoru i njegovim prirodnim vrijednostima novim istraživanjima i cjelovitom evidencijom,
- poticati izradu i donošenje "krajobraznih osnova" za pojedine prostorne cjeline,
- prostorno planskom dokumentacijom onemogućiti neprimjerenom korištenje vrijednih prirodnih i kulturnih krajobrazna,
- usporiti prenamjenu vrijednih prirodnih područja kroz proces urbanizacije i izgradnju infrastrukture,
- poticati uvođenje mjera za ublažavanje nepovoljnog djelovanja izgradnje infrastrukture i velikih zahvata kako bi se ublažio i usporio proces "erozije" prirodnih vrijednosti,
- zainteresirati javnost, posebno mlađu populaciju, utjecati na njihovo obrazovanje, educirati ih i senzibilizirati za problematiku zaštite prirode,
- spriječiti napuštanje tradicijskih aktivnosti u krajobrazima koje dovodi do erozije krajobrazne i biološke raznolikosti.

181.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Informacije o
financijskom poslovanju jedinica lokalne
samouprave na području Osječko-baranjske
županije u 2009. godini**

I.

Skupština prihvaća Informaciju o financijskom poslovanju jedinica lokalne samouprave na području

Osječko-baranjske županije u 2009. godini, pripremljenu u Upravnom odjelu za javne financije Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 402-01/10-01/39
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

182.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Informacije o
ostvarivanju investicijskih projekata financiranih
sredstvima Proračuna Osječko-baranjske
županije u 2009. godini**

I.

Skupština prihvaća Informaciju o ostvarivanju investicijskih projekata financiranih sredstvima Proračuna Osječko-baranjske županije u 2009. godini, pripremljenu u upravnim tijelima Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 404-01/10-01/3
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

183.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Izvješća o stanju i
problematici zdravstvenih ustanova čiji je osnivač
Osječko-baranjska županija u 2009. godini**

I.

Skupština prihvaća Izvješće o stanju i problematici zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Osječko-baranjska

županija u 2009. godini, pripremljeno u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 510-01/10-01/13
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

184.

Na temelju članka 9. stavak 1., a u svezi sa člankom 41. stavak 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08. i 71/10.) i članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

o kriterijima za davanje suglasnosti za koncesiju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Osječko-baranjske županije

I.

Skupština konstatira da je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti utvrđeno da se na osnovi koncesije mogu obavljati zdravstvene djelatnosti primarne zdravstvene zaštite i to:

- zdravstvena djelatnost obiteljske medicine,
- dentalna medicina,
- zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece,
- zdravstvena zaštita žena,
- laboratorijska dijagnostika,
- medicina rada i
- zdravstvena njega u kući.

Djelatnosti iz stavka 1., na osnovi koncesije, mogu obavljati fizičke osobe i zdravstvene ustanove ako ispunjavaju zakonom propisane uvjete, a sukladno mreži javne zdravstvene službe i mreži ugovornih subjekata medicine rada, osim ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska, županija, odnosno Grad Zagreb.

II.

Sukladno članku 41. stavak 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti djelatnosti iz točke I. ovoga Zaključka, na osnovi koncesije, mogu obavljati i zdravstveni radnici doma zdravlja ako županu podnesu obavijest o namjeri podnošenja ponude za obavljanje zdravstvene djelatnosti, a s kojom se prethodno suglasi upravno vijeće toga doma zdravlja.

III.

Radi ujednačenog pristupa odlučivanju o davanju

prethodne suglasnosti iz točke II. i očuvanja Zakonom utvrđene funkcije doma zdravlja, Skupština obvezuje upravna vijeća domova zdravlja čiji je osnivač Osječko-baranjska županija da svoju odluku o davanju prethodne suglasnosti zdravstvenim radnicima doma zdravlja za obavljanje djelatnosti na osnovi koncesije temelje na sljedećim kriterijima:

- da nakon davanja koncesije zdravstvenom radniku u djelatnosti za koju se daje prethodna suglasnost u tom domu zdravlja ostaje ugovoreno najmanje 30% timova te djelatnosti prema mreži javne zdravstvene službe i mreži ugovornih subjekata medicine rada za područje nadležnosti toga doma zdravlja,
- da je zdravstveni radnik nakon specijalizacije najmanje 5 godina obavljao zdravstvenu djelatnost u tom domu zdravlja, odnosno da je ispunio obveze prema domu zdravlja iz ugovora o specijalističkom usavršavanju ako je ugovorom predviđeni rad u domu zdravlja nakon specijalizacije duži od 5 godina i
- da je zdravstveni radnik koji iskazuje namjeru obavljanja djelatnosti u koncesiji zaposlen u punom radnom vremenu u tom domu zdravlja.

U slučaju većeg broja zainteresiranih zdravstvenih radnika doma zdravlja za obavljanje djelatnosti na osnovi koncesije, uz ispunjenje gore navedenih kriterija, prednost se daje zdravstvenom radniku s dužim neprekinutim radnim stažem u tom domu zdravlja.

Ako zdravstveni radnici imaju istu dužinu radnog staža u tom domu zdravlja, prednost se daje zdravstvenom radniku koji obavlja djelatnost u istim prostorima s drugim zdravstvenim timom.

IV.

Obavijest o namjeri podnošenja ponude za obavljanje zdravstvene djelatnosti na osnovi koncesije zdravstveni radnik doma zdravlja dostavlja županu s priloženom obrazloženom prethodnom suglasnošću upravnog vijeća.

V.

Upravni odjel nadležan za zdravstvo pratit će provedbu ovog Zaključka.

VI.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 510-01/10-01/14
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

185.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

povodom razmatranja Informacije o stanju socijalne skrbi i poslovanju ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2009. godini

I.

Skupština prihvaća Informaciju o stanju socijalne skrbi i poslovanju ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2009. godini, pripremljenu u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 550-01/10-01/13
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

186.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

povodom razmatranja Informacije o stanju i problematici predškolskog odgoja i naobrazbe na području Osječko-baranjske županije

I.

Skupština prihvaća Informaciju o stanju i problematici predškolskog odgoja i naobrazbe na području Osječko-baranjske županije, pripremljenu u Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 601-01/10-01/2
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

187.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

povodom razmatranja Izvješća o stanju okoliša na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2005.-2008. godine

I.

Skupština prihvaća Izvješće o stanju okoliša na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2005.-2008. godine, koje je pripremio Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku", a Izvješće na WEB stranicama Osječko-baranjske županije.

Klasa: 351-01/10-01/7
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

188.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

povodom razmatranja Informacije o stanju i kvaliteti voda, te izvorima onečišćenja voda na području Osječko-baranjske županije

I.

Skupština prihvaća Informaciju o stanju i kvaliteti voda, te izvorima onečišćenja voda na području Osječko-baranjske županije, koju su pripremili Hrvatske vode, Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije i Upravni odjel za poljoprivredu i gospodarstvo Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 325-01/10-01/3
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

189.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Informacije
o problematici razminiranja na
području Osječko-baranjske županije**

I.

Skupština prihvaća Informaciju o problematici razminiranja na području Osječko-baranjske županije, koju je pripremila Agencija za razvoj Osječko-baranjske županije i Hrvatski centar za razminiranje, Podružnica Osijek.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 804-01/10-01/1
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

190.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Informacije o
stanju, gospodarenju i zaštiti šuma na području
Osječko-baranjske županije**

I.

Skupština prihvaća Informaciju o stanju, gospodarenju i zaštiti šuma na području Osječko-baranjske županije, koju je pripremio Upravni odjel za poljoprivredu i gospodarstvo Osječko-baranjske županije i "Hrvatske šume", Uprava šuma Podružnica Osijek, Uprava šuma Podružnica Našice i Uprava šuma Podružnica Vinkovci.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 321-01/10-01/1
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

191.

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Procjene ugroženosti
stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara
za područje Osječko-baranjske županije**

I.

Skupština prihvaća Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara za područje Osječko-baranjske županije, koju je pripremila Služba za zajedničke poslove Osječko-baranjske županije i Zavod za unapređivanje sigurnosti d.d. Osijek.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 810-01/10-01/4
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

192.

Temeljem članka 30. točka 15. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Društvenog ugovora
za TERA TEHNOPOLIS d.o.o. Osijek
(pročišćeni tekst)**

I.

Skupština prihvaća Prijedlog Društvenog ugovora za TERA TEHNOPOLIS d.o.o. Osijek (pročišćeni tekst), u tekstu koji je utvrdila Skupština Tehnologijsko-razvojnog centra u Osijeku d.o.o. uz potrebni ispravak naznačen u obrazloženju prijedloga.

II.

Skupština ovlašćuje župana za zaključenje Društvenog ugovora iz točke I. ovoga Zaključka.

III.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 024-02/10-01/8
Urbroj: 2158/1-01-01-10-4
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

193.

Temeljem članka 15. stavak 3. Odluke o Zavodu za informatiku Osijek ("Županijski glasnik" broj 1/00. i 5/09.), i članka 30. točka 16. ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK**o davanju suglasnosti na prijedlog Odluke o izmjeni Statuta Zavoda za informatiku Osijek**

I.

Daje se suglasnost na prijedlog Odluke o izmjeni Statuta Zavoda za informatiku Osijek, koji je utvrdilo Upravno vijeće Zavoda za informatiku Osijek 26. svibnja 2010. godine.

II.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom stupanja na snagu Odluke o izmjeni Odluke o Zavodu za informatiku Osijek.

Klasa: 024-04/10-01/9
Urbroj: 2158/1-01-01-10-5
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

194.

Temeljem članka 30. točka 22. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05. i 2/06., 5/09. i 16/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 2. srpnja 2010. godine

ZAKLJUČAK**o određivanju predstavnika Osječko-baranjske županije u skupštinama trgovačkih društava**

I.

Slijedom određenja članka 55a. Statuta Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjsku županiju kao člana trgovačkih društava u skupštinama tih društava zastupa župan Osječko-baranjske županije kao njezin zakonski zastupnik.

U slučaju svoje spriječenosti, župan je ovlašten opunomoćiti drugu osobu za sudjelovanje u radu skupštine društva iz stavka 1.

Ovaj Zaključak
glasniku".

Klasa: 024-02/10-01/10
Urbroj: 2158/1-01-01-10-6
Osijek, 2. srpnja 2010.

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović, v.r.

195.

Temeljem članka 55a. stavak 2. točka 16. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), u svezi članka 76. stavka 2. Uredbe o uredskom poslovanju ("Narodne novine" broj 7/09.), članka 5. Pravilnika o jedinstvenim klasifikacijskim oznakama i brojevanim oznakama stvaralaca i primalaca akata ("Narodne novine" broj 38/88.), Naputka Ministarstva uprave Republike Hrvatske Klasa: 035-01/94-01/03, Urbroj: 515-04-03/3-94-1 od 24. siječnja 1994. godine i Mišljenja Ministarstva uprave Klasa: 035-01/98-01/03, Urbroj: 515-02-2/3-98-2 od 6. ožujka 1998. godine, Župan Osječko-baranjske županije donio je 12. srpnja 2010. godine

RJEŠENJE**o dopuni Rješenja o utvrđivanju brojevanih oznaka**

I.

Ovim Rješenjem dopunjuje se Rješenje o utvrđivanju brojevanih oznaka ("Županijski glasnik" broj 1/94., 1/95., 5/96., 3/97., 7/97., 4/98., 6/98., 7/98., 9/98., 3/99., 4/99., 5/99., 1/00., 3/00., 5/01., 12/01., 3/02., 8/02., 1/03., 6/03., 10/03., 6/04., 7/04., 14/04., 2/05., 11/05., 14/05., 1/06., 5/06., 8/06., 1/07., 3/07., 4/07., 5/07., 11/07., 14/07., 8/08., 9/08., 13/08., 11/09., 16/09. i 3/10.), na način da se iza točke 180. dodaje nova točka 181. koja glasi:

"181. Pučko otvoreno učilište Mentor,
Đakovo

2121/34."

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Županijskom glasniku".

Klasa: 035-02/10-01/2
Urbroj: 2158/1-01-02-10-2
Osijek, 12. srpnja 2010.

Župan
dr.sc. Vladimir Šišljagić, v.r.

"Županijski glasnik", službeno glasilo Osječko-baranjske županije

Izdaje: Osječko-baranjska županija

Glavni i odgovorni urednik: **dr.sc. Davor Brunčić**, urednik: **Ljerka Ništ-Kokolari**

Uredništvo: **Osijek, Trg Ante Starčevića 2, telefon: 221-501, e-mail: tajnistvo@obz.hr**

Žiro-račun kod Hypo Alpe-Adria Bank d.d. Zagreb broj **2500009-1800014000**

Grafička priprema: **INDOK centar Tajništva Županije**

Tisak: **Grafika Osijek**